

PANORAMA

Geïllustreerd weekblad met Hollandschen en Maleischen tekst

Onder redactie van
LIEM KOEN HIAN.

Bureau:
STADHUISPLEIN 41

28 September 1935.

Jaargang IX no. 39.

Rondlelik

De heer Thomas Baty, juridisch adviseur van het Japansche Ministerie van Buitenlandsche Zaken, heeft het noodig gevonden om in de „Japan Advertiser” een betoog te leveren, waarmede hij den volke hoopt te overtuigen dat er in het geheel geen analogie bestaat tusschen het geval van Ethiopie en dat van Mandsjoerije. Volgens dezen juridischen adviseur van het Japansche Ministerie van Buitenlandsche Zaken hadden de Japanners vitale belangen in Mandsjoerije en werd dat gebiedsdeel van China geregeerd door een regering, die in opstand was tegen de Chineesche Republiek. Die twee factoren moeten blijkbaar de rechtvaardiging vormen voor het „rampassen” van Mandsjoerije.

Wij zouden den heer Thomas Baty er op willen wijzen dat China de Japanners heusch niet hebben verzocht of gesmeekt om het surplus van de Japansche bevolking dat in het eigen land geen slaapstee noch mondkost meer krijgen kan naar Chineesche grondgebieden te sturen. Als zij daar komen dan hebben zij te aanvaarden de toestanden die in hun nieuwe woonplaats aanwezig zijn. Gaan zij er niet mee accoord wel, dan staat het hen vrij om onmiddellijk op te hoepelen. In de tweede plaats is het niet China's schuld, dat het overtollige Japansche kapitaal, dat in het eigen land geen emplooi vinden kan en daar in de kelders van de Japansche banken zou moeten liggen verrotten, in Chineesche gebieden is gekomen

om het land te draineeren. Dat kapitaal, dat voor het belang van de Japanners zelve in China geïnvesteerd wordt moet zich schikken in de toestanden die in China heerschen. Bevalt het de Japanners niet, welaan, dan mogen zij dat kapitaal weer weghalen. Het gaat in elk geval niet aan, dat de heer Thomas Baty nu gaat spreken van „vitale belangen” en daarin een grond zoekt voor het rampassen van Chineesch grondgebied.

Wat betreft het tweede argument, men kan er slechts zijn schouders voor ophalen. Sinds wanneer speelt Japan de politieagent? Indien eens waar zou zijn, dat de regering in Mandsjoerije in opstand was tegen de Chineesche Republiek, met welk recht mengt Japan zich in andermans zaken? En als Japan dan zoo graag de politieagent wil gaan spelen, heeft men ooit gehoord van een politieagent die de buit in eigen zakken stopt? Goed, goed, het gebeurt wel eens in Indie met boetegelden enz. maar dat zijn de slechte politieagenten die zulks doen en daarmee is dan vastgesteld dat Japan een slechte politieagent is.

Maar, het heeft eigenlijk geen zin om nader op dat „betoog” van den heer Thomas Baty in te gaan. Vanzelfsprekend is het voor Japan vervelend, dat door het Ethiopisch-Italiaansch geschil de kwestie van Mandsjoerije weer opgerakeld wordt. Japan hoopte zoo dat met de alle-wonden-heelende jaren, die thans verstreken zijn, het rampassen van Mandsjoerije geheel in den doofpot

zou zijn geraakt. En daar gebeurt het me, dat de wereld opnieuw over Mandsjoerije begint te mompelen nu Itale ook zoo'n imperialistisch hapje wil doen! Ja, waarvoor betalen ze dan den heer Thomas Baty? Dus moet hij voor den baas gaan schrijven en in dit licht bezien kunnen wij ook de misdaad van Thomas Baty met den mantel der liefde bedekken!

Op den 21sten September hield de Chung Hsioh Batavia een receptie in het Clubgebouw ter gelegenheid van haar twintigsten verjaardag. Naar verluidt zijn er veel uitnodigingen verstuurd aan de „veteranen”, menschen die in hun jonge jaren ook aan het Chung Hsioh-leven hebben deelgenomen. Maar slechts enkele gaven aan die uitnodiging gehoor.

Naar onze meening behoeven de Chung Hsioh-menschen er zich niets van aan te trekken. Integendeel, het wegblijven van die ouderen pleit voor de zuiverheid van de Chung Hsioh-beweging. Wie toch nauwlettend de Chineesche „beweging” volgt, ziet alleen gedrang om de plaatsen waar voordeel te behalen valt. Veteranen, dat zijn de ouderen dus die reeds in het volle leven zitten, letten alleen op voordeel. Als er geen persoonlijk voordeel in uit-

zicht is blijft men weg. De Chung Hsioh levert voor deze categorie van menschen blijkbaar geen voordeel op. Zooiets als de Siang Hwee Lian Hap Hwee, met welks voorzitterschap men zich op de borst kan kloppen en zich aandienen als vertegenwoordiger van de Chineezzen in Nederlandsch Indie (sic!) of zooiets als de Chung Hwa Hui, waarvan het voorzitterschap eveneens blijkbaar het recht verschafft zich vertegenwoordiger van de Chineezzen in Nederlandsch Indie te noemen (!), kijk, dat zijn van die plaatsen in de Chineesche beweging waar men zich gaarne vertoont. De Chung Hsioh is in de oogen van zulke „kaerels” maar een vereeniging van kleine kinderen. Daar heeft men niets aan en waarvoor zou men dan nog de moeite nemen om een receptie van schoolkinderen te bezoeken? Als gezegd, het wegblijven van die politieke hyenas, waartoe de meesten van die veteranen verworpen zijn, pleit voor de zuiverheid van de Chung Hsioh. En het zou stom zijn, indien de Chung Hsioh menschen zich van dat wegblijven van die elementen wat gingen aantrekken!

In het Chineesche kamp te Batavia is er op dit moment een soort van deining waar te nemen

GOOD YEAR RUBBERDRIJFRIEMEN

Een goede drijfriem verlaagt den kostprijs

ALLEENVERTEGENWOORDIGERS VOOR NEDERLANDSCH-INDIE: LINDETEVES-STOKVIS

naar aanleiding van een incidentje dat is voorgevallen tijdens de voor liefdadigheidsdoeleinden gehouden eilandenvaart van de Tjibadak. In verband met de overstromingen in China wordt hier voor de slachtoffers van dien natuurramp geldinzamelingen gehouden. Teneinde het geld vlotter uit de zakken van de respectievelijke eigenaren te doen vloeien heeft men de gelukkige gedachte gehad om een pleziervaart te organiseeren in de baai van Batavia. De Java China Japan Lijn verleende grif medewerking en stelde gratis de Tjibadak ter beschikking van het comité. Bij duizenden gingen de kaarten weg en toen de boot Dinsdagmiddag wegvoer was zij ook stampvol van pleziergangers-offeraars voor de slachtoffers in China. Nu zal men denken dat een dergelijke pleziervaart, vooral gelet op het doel, geen ruzeltjes zal kunnen ontketenen. Maar bij ons Chineezen gaat het nu eenmaal altijd anders dan bij anderen. Ter opvrooljking en afwisseling was ook het May Hoa Cabaret-gezelschap aan boord, terwijl voor krontjong-liefhebbers een krontjongtroep was georganiseerd. En nu schijnt de voorzitter van het comité dat deze pleziervaart regelde meer voor krontjong geporteerd te zijn, terwijl verschillende comiteleden het opnamen voor het May Hoa Cabaret. De voorliefde van den voorzitter deed hem de krontjongtroep plaatsen op een veel gunstiger gelegen plaats dan die aangewezen aan het Chineesche Cabaret. En dat feit groeide tot een Ual-Ual-incident!

De kijfpartij aan boord schijnt nog niet voldoende te zijn geweest. Nu wordt de zaak uitgevochten voor het publieke forum. De Chinese Pers is er vol van. Wij zijn benieuwd hoe dit „conflict” zich verder ontwikkelen zal. Gelet op de berichten die van hier en daar doorsiepen zal dit conflict even interessant worden als het Ethiopisch-Italiaansch geschil.....

Tot slot, natuurlijk weer over den heer H. H. Kan.

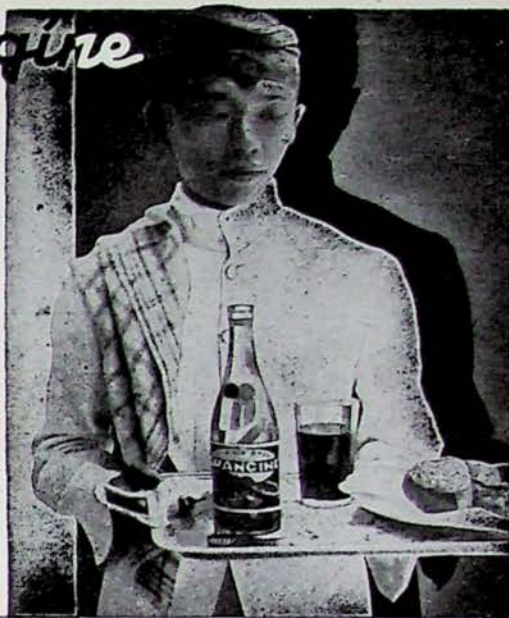
Wij komen er eigenlijk op door het May Hoa Cabaret, waarover hij hiervoren schreven. Ook in het May Hoa Cabaret zijn een paar clowns aanwezig die hun vak kennen. Maar toch zou de heer Kan bij een vergelijking met die clowns geen slecht figuur slaan. Wij hebben hartelijk gelachen om de moppen van de May Hoa clowns, maar geeft de heer Kan ons niet meer te genieten als hij aan het optreden is? Zoo bijvoorbeeld zijn succesnummer dat voor iedere lezer van Panorama onvertegenwoordigd zal zijn. In 1934, in de maand Augustus te Semarang beweren dat wij onderdanen van China

Oranjine

„Welk een heerlijke verfrissing!”

„Niet die inzoete, kleffe smaak die zoo in de mond nablijft”

„Werkelijk verfrisschend door de zuivere bestanddeelen”

BESLIST
GEZOND

GOUW BOEN SENG

zijn die hier te lande vertoeven als gasten en het volgende jaar in de maand Juli 1935 met een even ernstig gezicht in een even ernstig gezelschap vertellen (natuurlijk als „vertegenwoordiger van de Chinese bevolking van Nederlandsch Indie”) dat wij Chineezen zijn loyale onderdanen van Indie, dat wij hier ons landskinderen voelen, dat in onze aderen inheemsch bloed stroomt!

Vindt U dat niet even daverende clownerie als door beroepsclowns van circussen en varieteegezelschappen ten beste gegeven?

Men mist in verschillende kringen van Panorama-lezers het politiek sausje van den Rondblik. Den betrokken lezers gaarne onze verontschuldigen voor dat verzuim. Wij hebben een fait d'excuse: Volksraad is op reces. Waar zouden wij onze politieke stof vandaan halen als de Volksraad geen zittingen houdt, als den heer Kan c. s. geen gelegenheid hebben om hunnen onzin uit te kramen? Maar wij beloven U, zoodra de Volksraad weer samenkomt kunt U rekenen op onze activiteit. Dan gaan ook wij weer aan den slag!

Het Rijk Der Vrouw.

Interview met Miss Beth

SCHOONHEIDS-SPECIALISTE VAN DE
ELIZABETH ARDEN-SCHOOL.

Miss Beth, vertegenwoordigster van de Arden-school, die, zooals men weet, op haar reizen ook korten tijd te Soerabaja vertoeft, waar zij, in de gebouwen van de Fa. Onderling Belang, haar zoo leerrijke adviezen en lessen geeft aan de Soerabajasche dames, stond ons één dezer dagen een interview toe, waarin zij e.e.a. omtrent gelaatsverzorging en make-up uiteenzette. Miss Beth heeft tien maanden lang in Australië rondgereisd; zij zal haar reis thans via Nederlandsch- en Engelsch-Indië voortzetten, om dan weer naar Londen terug te keeren.

„De vrouw”, zoo begon Miss Beth haar mededeelingen, „heeft nu eenmaal van nature een groote belangstelling voor alles, wat haar uiterlijk schoon betreft. En het is dikwijls wonderlijk, te zien, welk een effect dit heeft op haar karakter; hoe vaak is het mij niet overkomen, dat er dames bij mij kwamen, die, doordat zij er verwaarloosd en onaantrekkelijk uitzagen, zich schuw en onhandig scenerieën te voelen en die, na een „treatment” andere wezens geleken, levenslustig en zeker van zichzelf!”

En daardoor is het ook te verklaren, dat de zorg voor uiterlijk thans zoo algemeen is geworden.

In den korten tijd, dat Miss Beth hier heeft vertoeft, is het naar opgevallen, dat de huid der meeste dames door het warme klimaat eerder te vet dan te droog is en daarom luidt naar advies: gebruik zoo weinig mogelijk vette cream. Het aangegeven middel is in dit geval de Skin tonic of astringent; het laatste vooral voor de iets grovere en vettere huid, die de poriën zich doet samentrekken en zoodoende de huid fijner maakt.

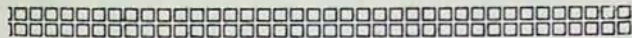
Voor het reinigen van het gezicht moet men niet steeds weer water gebruiken; cleansing cream is in vele gevallen eerder aan te raden, vooral als de huid wat gevoelig is.

Een zeer nuttig effect sorteert ook de „Circulation cream”, die de bloedsomloop stimuleert, wat hier in Indië, waar zoo weinig beweging wordt genomen, wel een heel belangrijke factor is. Voor de verschillende soorten teint bestaan verschillende van deze creams, die men vijftien minuten ongeveer op het gezicht moet laten.

Miss Beth liet ons daarop de twee „patters” zien, die noodig zijn voor de massage van het gezicht en die dienen, om zoowel de bloedsomloop in de huid te prikkelen, als om de cream goed te doen

Te Berlijn werden reeds de eerste najaars-modeshows gehouden: een der modellen, een overgangs-complet van beige wollen stof gearneerd met donkerblauwe stof en dito knopen.

Dames Mode Atelier
„TIONG HOA“
 PASAR BAROE 28B.

Tjoemah membikin pakean n'onia-njonja jang indah, seperti: kebaja, shanghai-dress dan japonnen

**SPECIALITEIT BOEAT PAKEAN
 KEMANTEN.**

Pembikinan selamanja menoeroet stijl jang paling blakang dan harga berlawanan.

inwerken.

Wat de make-up betreft, deelde Miss Bett ons mede, dat Elizabeth Arden de eerste is geweest, die bepaalde, dat de tinten van lipstick, poeder en rouge niet speciaal moeten worden gekozen in overeenstemming met huid- en haar-kleur, doch eveneens passend bij de kleur van de japon, welke men draagt. Zoo moet men b.v. bij groen, rood, geel, en bruin geen blauw-achtigrood, maar juist geelachtigrood als lipstick gebruiken, daar de laatste tint veel heter overeenkomt met genoemde kleuren. En bij de donkere en blauwe tinten kan men dan een koelere kleur lipstick en rouge opleggen. Aanschouwelijk verduidelijkte Miss Bett haar mededeelingen, waarmee ze, dat moest men erkennen, het bij het rechte eind had.

Een schoonheidsmiddeltje, dat menige vrouw met gejuich zal begroeten, is het „Noshine“, dat Miss Bett ons eveneens toonde; een druppeltje hiervan op het puntje van den neus, en dit lastige

lichaamsdeel zal den geheelen dag onberispelijk dof zijn; geen oogenblik behoeft men dan angstig in een spiegetje te kijken, of de neus weer een glimmend aanzien vertoont:

Of ook de make-up onderhevig is aan Mode, vroegen wij. O zeker, de tegenwoordig gebruikte kleuren zijn veel donkerder en zachter, veel natuurlijker dan de kleuren, die men een aantal jaren geleden gebruikte. Ook het aanbrengen van de schmink verschilt wel eenigszins; de rouge, b.v., wordt veel hoger op de wangen gelegd dan vroeger, wat een gezicht jeugdiger doet schijnen.

Hoe Miss Bett dacht over de Hollandsche vrouw in het algemeen, ten opzichte van het gebruik van schmink? „Well“, glimlachte Miss Bett, „she could be a little bit bolder in using lipstick and rouge....“ „Maar“, liet ze er op volgen, „het opmaken moet nooit ontaarden in een opschilderen, dat is in ieder geval fout!“ (B.N.).

VERHALEN & LEGENDIEN

Roman van de Westelijke Kamer

OORSPRONKELIJK VERHAAL VAN YUAN CHEN (779-831 A.D.)

Vrij naar de Engelsche vertaling van S.I. Hsiung in „The People's Tribune”.

In de Chen-yüan periode (785-805 A.D.) van de Tang dynastie leefde een zekere heer Chang, een zeer deugdzaam en welopgevoede jongeman met een goed uiterlijk, die een vrij onafhankelijk leven leidde. Al zijn doen en laten getuigde van goede manieren, waarvoor hij ook zeer bekend stond. Wanneer op feesten en dergelijke gelegenheden zijn vrienden, onder den invloed van den drank, zichzelf vergaten en zich aan de feestvreugde overgaven, bleef de heer Chang steeds kalm en niemand was in staat hem zijn zelfbeheersching te doen verliezen. Tot zijn twee en twintigste jaar was hij nooit in aanraking gekomen met het zwakke geslacht, wat de nieuwsgierigheid opwekte van zijn vrienden die hem dan ook om een verklaring daarvan vroegen. De heer Chang placht dan te antwoorden: „T'eng Tu was geen echte bewonderaar van schoonheid, doch alleen een man die van een losbandig leven hield. Ik ben een bewonderaar van schoonheid, doch heb tot dusver nog nooit een ware schoonheid ontmoet. Mag ik U nadere verklaring geven? Wanneer ik iets zeldzaam schoons, onverschillig op welk gebied tegenkom, laat het nooit na een afdruk in mijn hart achter te laten. Hieruit kan worden afgeleid, dat ik niet onverschillig voor schoonheid ben.”

Eens ging Chang naar het district P'u, en Oosten waarvan, op een afstand van meer van tien li's, een Buddhistische tempel en het P'u Chiu Klooster stonden. Het was in dat klooster waar Chang, gedurende zijn verblijf in P'u logeerde. Het geschiedde op een dag dat de weduwe Ts'ui, op de terugreis naar de hoofdstad Chang-An, P'u passeerde en bij het klooster aankeerde. De weduwe was een dochter van de familie Cheng, waarvan de Heer Chang ook een afstammeling was, en in den loop van het gesprek bleek dat de dame Chang's tante was.

In dat jaar stierf generaal Yung Hsien te P'u, welke gelegenheid door zijn soldaten, die door zijn mindere, Ting Wen-ya zeer slecht werden behandeld, werd benut om een oproer op touw te zetten en de bevolking van P'u te plunderen. De weduwe en haar familie hadden een groot bedrag aan constanten en waardevolle artikelen bij zich en een groot

aantal bedienden op de reis meegenomen, waarom zij zich ook zeer ongerust voelden en niet wisten tot wien zij zich om bescherming moesten wenden. Toevallig stond Chang op goeden voet met de collega's van den militairen commandant ter plaatse, zoodat hij zich tot de betrokken autoriteiten kon wenden met het verzoek om de weduwe en haar familie bescherming te verleenen. Zodoende waren zij van alle moeilijkheden gevrijwaard. Ongeveer tien dagen later arriveerde de regeeringsambtenaar T'u Ch'ueh met het Keizerlijk Besluit, waarbij hij belast was met het militaire bestuur ter plaatse. Deze ambtenaar had de orde en de discipline onder de soldaten weldra hersteld zoodat de rust spoedig terugkeerde.

De weduwe Ts'ui was Ch'ang zeer dankbaar voor hetgeen hij ten behoeve van de familie had gedaan, en gaf te zijner eere een feestmaaltijd in de middenhall van het klooster, waarbij zij zich als volgt uitsprak: „Uwe tante-weduwe, die ten onrechte naar echtgenoot heeft overleefd, werd tijdens de terugreis met haar beide jonge kinderen, door moeilijkheden van de zijde van de oproerige soldaten bedreigd. Zij zou zeker nooit in staat zijn geweest haar eigen leven en dat van haar beide kinderen te beveiligen, wanneer gij niet op het juiste oogenblik bent opgetreden en de bescherming van de autoriteiten hebt gevraagd. Daarom hebben wij ons leven aan U te danken, waarvoor wij U eeuwig dankbaar zullen blijven. Ik zou mijn beide kinderen willen bevelen U hun dankbaarheid te toonen als hun weldoener en ouderen broeder en hoop dat er eens een tijd zal komen dat zij Uwe weldaad zullen kunnen vergelden.”

Daarop gelastte zij haar tien-jarig zootje, Huan-lang, een zeer gehoorzame en aardige jongen, Chang eer te bewijzen, waarna zij haar dochter liet ontbieden om hetzelfde te doen. Deze echter liet zich verontschuldigen door ziekte voor te wenden. De moeder nam haar het echter zeer kwalijk en zeide op verontwaardigden toon: „Je oudere broeder heeft je leven gered. Was het niet door zijn toedoen, dan zou je zeker door de soldaten gevangen zijn genomen. Kan je daarom blijven weigeren hem te

ontmoeten en dank daarvoor te betulgen?"

Eenige oogenblikken daarna liet het meisje zich pas zien, en nog wel met loshangend haar en onverzorgd uiterlijk. Desondanks werd Chang door haar schoonheid ten zeerste getroffen zoodat hij, verrast, eenige oogenblikken sprakeloos was. Daarop maakte hij een buiging, doch het meisje dat naast haar moeder plaats had genomen scheen hem niet te zien en bleef in de verte turen, alsof zij haar tegenzin om den weldoener te ontmoeten, wilde demonstreeren. Toen Chang naar haar leeftijd informeerde, haastte de weduwe zich voor haar dochter te antwoorden: „Zij is geboren in de zevende maand van het jaar Chia-tzu (A.D. 784) van de regeering van den huidigen Keizer, en zal in het jaar Keng-ch'en (A.D. 800) van de Cheng-yüan periode, zeventien jaar zijn."

Chang deed zijn best het meisje in het gesprek te betrekken, doch tevergeefs. Na den maaltijd kon Chang het meisje niet uit zijn gedachten zetten en zocht naar een middel om zijn gevoelens aan de

schoone kenbaar te maken. Geen ander middel vindend, knoopte hij een gesprek aan met de vrouwelijke bediende van de familie Ts'ui, Hung Niang, aan wie hij zijn gevoelens jegens het meisje uiteenzette met de hoop dat de bediende het aan haar jonge meesteres zou overbrengen. Doch deze scheen verrast te zijn en liep vlug weg. Chang voelde spijt voor zijn ondoordacht optreden en toen hij den volgende dag de bediende tegenkwam, begon hij zich te verontschuldigen. Hung Niang zeide: „Wat U mij gezegd hebt, durf ik niet aan mijn jonge meesteres over te brengen, noch zal ik het aan iemand anders vertellen. Doch U kent al de familieleden van mijn meesteres, waarom vraag U haar niet ten huwelijk op grond van de weldaad die U de familie heeft bewezen?"

Daarop zeide Chang:

„Vanaf den tijd dat ik nog in de armen werd gedragen tot op dit oogenblik heb ik het land aan alles wat onbetamelijk is. Ofschoon ik een grootsch leven lijd, ben ik tot dusver nooit in aanraking ge-

Pontiac

Sedan de Luxe

The
most beautiful
thing on wheels!

IN.V. BATAAFSCHE AUTOMOBIEL MIJ.—Batavia * N.V. AUTOHANDEL P. BOUMAN—Soerabaia

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

weest met het zwakke geslacht, en heb ik mijn zelfbeheersching nog nooit verloren. Totdat bij den feestmaaltijd van gisteren een groote verandering in mijn persoon is gekomen. Wanneer ik loop, vergeet ik waar ik moet stilhouden; wanneer ik eet, heb ik geen idee van wat ik eet. Ik vrees dat ik dit zelfs geen dag meer kan overleven. Wanneer een huwelijk moet worden tot stand gebracht door tusschenkomst van een tusschenpersoon, duren de voorbereidingen daarvan nog wel drie maanden. En in dien tusschentijd zal ik reeds lang gestorven zijn. Wat kun je mij aanraden?"

„Mejuffrouw Ts'ui," zeide de bediende, „heeft een deugdzaam en volmaakt karakter. Zelfs degenen, wien zij respect toedraagt, durven niet haar met een ongepast woord te kwetsen, hoeveel te meer een bediende zooals ik. Echter zou ik U dit aanraden. Zij is bekwaam in het schrijven van gedichten, wat een van haar voornaamste liefhebberijen is. Tracht Uwe liefde jegens haar in gedichten uit te drukken, dan zal ik het aan haar overhandigen."

Chang volgde den raad op, schreef een uit een paar coupletten bestaande liefdesgedicht en gaf het aan Hung Niang om het aan het meisje te overhandigen. Dien avond keerde Hung Niang terug met een velletje papier, hetwelk zij aan Chang gaf met de mededeeling dat het van haar jonge meesters afkomstig was. Op het papier stond een ge-

dicht geschreven, onder den titel: „Mansschijn op den vijftienden avond van de maand" en luidde als volgt:

„Wachtend op de maanschijn in de Westelijke Kamer,

Waar de deur half open staat in de bries,

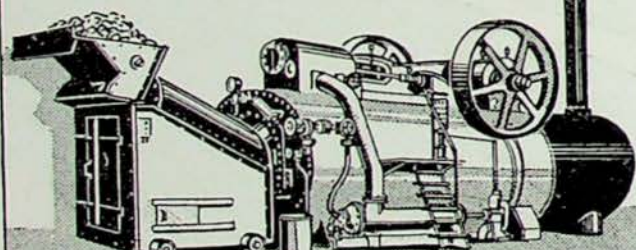
Terwijl de schaduwen der bloemen zich op den muur bewegen,

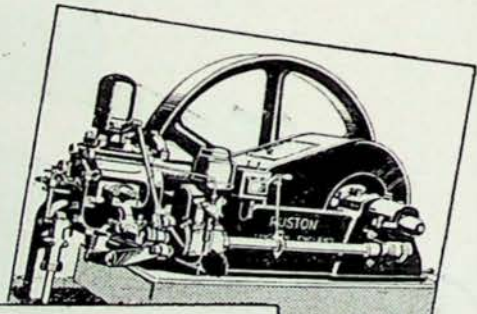
Zal de Edele waarschijnlijk komen!"

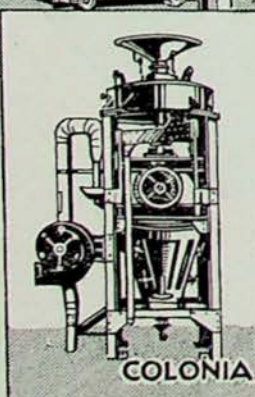
Chang begreep onmiddellijk wat met het gedicht bedoeld werd. Dien avond was de veertiende van de tweede maan. Dicht bij den westelijken muur van het gebouw, waar de familie Ts'ui verblijf hield, stond een abrikozenboom, die op den vijftienden avond door Chang werd beklommen om over den muur te klimmen en zodoende bij de Westelijke Kamer te komen. Daar vond hij de deur half open staan en toen hij binnentrad vond hij Hung Niang daar rustig slapen. Hij wekte haar en vertelde dat hij daar was gekomen naar aanleiding van de uitnoodiging van Mejuffrouw Ts'ui in het gedicht vervat, waarom hij Hung Niang gelastte haar meesters van zijn komst te verwittigen.

(Wordt vervolgd).

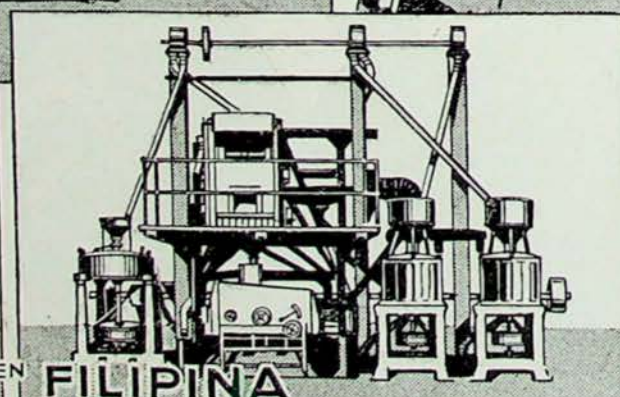
WOLF-LOCOMOBIELEN

COLONIA EN

FILIPINA

RUSTON MOTOREN

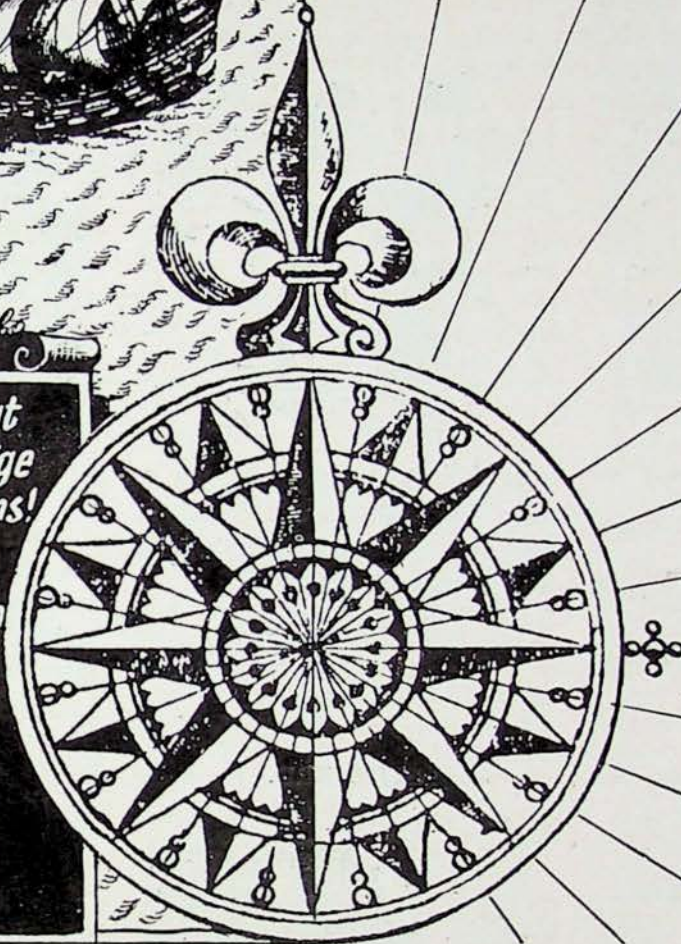
KAMPNAGEL-RUSTINSTALLATIES

LINDETEVES-STOKVIS

VIA AMERIKA NAAR EUROPA

Burghers, komt uyt
een gedenckwaerdige
reysse leydt voor ons!
Omhelst dan Uwe
ghetrouwe ghesellen
doet blymoedich
van malcander
scheijden: want
daer sijn Landen
lieffelyck om aen
te sien

GEHEEL
1e KLASSE
+
fl 850
+
625
GEDEELTELIJK
2e KLASSE

VOLLEDIGE INLICHTINGEN BIJ
N. I. T. O. U. R.
MICHAEL'S TRAVEL BUREAU
EN BIJ ALLE KANTOREN VAN DE

De reis naar Europa
via Amerika is één van de interessantste wereld-
reizen, een reis, die later een bron zal blijken te
zijn van aangename herinneringen. Hoort de mee-
ningen van vrienden en kennissen, die deze reis
maakten; éénparig is hun lof!
Vraagt de geïllustreerde brochure: „Rond de wereld-
passages” aan, waarin de verschillende routes op
overzichtelijke wijze zijn uiteengezet.

JAVA · CHINA · JAPAN · LIJN, N.V.

V A R I A .

BEDREGING.

— Ik heb mijn zoon met onterving bedreigd.
— He, bezit je nog een vermoegen?
— Dat niet, maar mijn zoon denkt dat ik het nog heb.

VAN DEN REGEN IN DEN DROP.

— Hij heeft iedere cent die ik bezit, verteerd. En dat, terwijl ik met hem trouwde omdat ik bang voor inbrekers was!

RAAK.

Dame: Mijn innerlijke stem zegt, dat ik een groote zangeres zal worden.

Zangleeraar: Maar Uw uiterlijke stem zegt het tegendeel!

SLIMMERD.

HIJ ZELF TELT NIET MEE.

— Mijn vrouw heeft de gewoonte alles vanuit twee gezichtspunten te bekijken.
— Da 's uitstekend.
— Ja, van uit haar gezichtspunt en dat van haar moeder.

De Schot: Wat toevallig, dat de stoel hier staat. Het ving mij op toen ik viel.....

IN DE RECHTSZAAL.

Rechter: Kun je ontkennen dat die kleine voetafdrukken in den tuin van jou afkomstig waren?

Verdachte: Denk maar niet, edelachtbare, dat U mij met complimentjes kunt vangen.

Van hier en daar.

ZEVEN INTERNATIONALE CONGRESSEN TE BER- LIJN.

Op het Internationale Congres voor Bevolkingswetenschap, hetwelk op 26 Augustus te Berlijn is begonnen, zullen nog zes andere internationale Congressen volgen. Van 28 tot 31 Augustus vindt het V. Internationale Juweliers-Congres plaats, op 9 September een Internationaal Congres voor Demographien, van 12 tot 15 September het II. Internationale Congres voor Irisdiagnostiek. Op 25 September begint het Internationale Congres der Lyceumsclubs. Voor den tijd van 1 tot 5 October wordt een Internationaal Congres van Handarbeiders voorbereid en op 16 en 17 October houden de Geologen te Berlijn een Internationale landkaarten-conferentie.

EEN TREIN MET MUZIEK.

In het district Essen zal weldra een eigenaardige trein, welke voornamelijk bestemd is voor het maken van uitstapjes, in het verkeer worden genomen. Elke wagon van dezen trein draagt een naam, zooals „Rheintal“, „Sauerland“, „Ruhrtal“, „Niederrhein“ enz., en is ook gedecoreerd overeenkomstig het landschap, waaraan hij is gewijd, zoodat men reeds tijdens de reis een indruk verkrijgt van de te verwachten natuurschoonheden. Dank zij een installatie van luidsprekers kunnen de reizigers van den trein met hulp van gramofoonmuziek aangenaam worden bezig gehouden, maar deze luidsprekers kunnen ook worden uitgeschakeld, voor het geval de reizigers minder voor muziek voelen.

DEN VIJFTIGSTEN BREED- TEGRAAD.

Te Mainz heeft men dezer dagen in de nabijheid van den Dom en van het Gutenberg-Monument in het trottoir een van een inscriptie voorzien metalen staaf ingevoegd, om aan te duiden dat de 50ste noordelijke breedtegraad zich hier

bevindt. Naar men weet loopt deze breedtegraad door den Dom van Mainz!

DE „TANNENBERG“, HET MOOISTE SCHIP VAN DE OOSTZEE.

De „Tannenberg“, het derde schip van den „Seedienst Ostpreusen“ is gereed. Op zijn proefreis heeft het dezer dagen alle havens van de Oostzee bezocht en hierbij de bewondering gewekt van alle land- en waterratten. Op 6 September zal het, van Lübeck uit, zijn eerste reis naar het Deutsche Oosten ondernemen.

De reizigers, die aan boord van de „Tannenberg“ zullen komen, zullen, zelfs indien zij reeds vroeger reizen met de behagelijke en gerieflijke schepen van den „Seedienst“ hebben gemaakt, een uitroep van bewondering toch niet kunnen onderdrukken. Inderdaad: de „Tannenberg“ overtreft in elk opzicht de beide andere reeds op deze lijn varende schepen. De „Tannenberg“ is 130 M. lang, 15 M. breed en 17 M. hoog en zij is hiermede het grootste der op de Oostzee varende passagierschepen. Men vindt op dit schip alle technische verbeteringen en uitvindingen van den jongsten tijd. Men kan gerust zeggen, dat dit jongste ook het mooiste schip van de Deutsche Ooszeevloot is.

De „Tannenberg“ meet 4500 ton en is dus aanmerkelijk grooter dan de gewoonlijk naar de badplaatsen varende schepen. Het 's een schip van een geheel nieuw type. Men heeft, bij het bouwen, rekening gehouden met de ondervinding, welke men, in lange jaren, met de beide andere op deze lijn varende schepen heeft ongedaan. Hierbij diende men in de eerste plaats een zoo groot mogelijke ruimte te schenpen voor de goedkoop reizende jeugdige toeristen en tevens diende zulks te geschieden, zonder de belangen te verwaarloozen van een meer verwend publiek. Ten slotte moest het schip ook in staat zijn vele automobielen, motorfietsen en fietsen te vervoeren.

De passagier betreedt eerst de

op het hoofddek gelegen ontvanghal. Hier vindt hij een bagagedepot, loketten voor de reiskaartjes, douane- en pas-controle. Men vindt hier ook een telefoon, waarmee men niet alleen de verschillende punten van het schip, maar ook het vasteland kan bereiken. Met hulp van zeer sterke luidsprekers kunnen van de kommando-brug belangrijke berichten of mededeelingen ter kennis van de passagiers worden gebracht. Ook dienen zij er toe de passagiers te verstrooien door het uitzenden van radio of gramfoonmuziek. Voorts wordt de aandacht der reizigers aldus gevestigd op het een of andere bijzonder mooie punt van het landschap.

Het grootste gedeelte van het hoofddek is gereserveerd voor de reisgezelschappen, in het bijzonder voor de jeugdige toeristen. De zorg voor de jeugd is toevertrouwd aan een oud-matroos, die hier, als het ware, de functie van een Jeugderbberg-Vader bekleedt. 740 toeristen kunnen hier in hallen, gangen en kajuiten worden ondergebracht. Alles kan goed worden verwarmd en geventileerd. Met de keuken is dit deel van het dek verbonden door een lift, zoodat de talrijke hier ondergebrachte passagiers snel en gemakkelijk kunnen worden verzorgd.

Niet minder dan honderd automobielen kunnen op de „Tannenberg“ worden ondergebracht. Ook in dit opzicht overtreft zij beide andere schepen van den „Seedienst“. Voor zoover de automobielen op het dek geen plaats vinden, worden zij met hulp van een kraan, welke een hefvermogen van 2500 Kilo heeft, in het ruim geborgen. Voorts biedt het schip plaats voor duizend fietsen en motorfietsen.

Van het hoofddek komt men langs gemakkelijke trappen naar het promenadedek en de salons. De groote eetzaal in licht eikenhout heeft 150 plaatsen. Door breede vensters ontvangt zij natuurlijk licht. Zeer gezellig is de rookzaal met haar groene leeren meubels. Een kleine bar ontbreekt evenmin, zoodat de heeren zich hier volkomen op hun gemak kunnen voelen. Niet minder gezellig is trouwens de James-salon, met aardige hoekjes en elegante schrijftafels. In de onmiddellijke nabijheid van dit vertrek ligt het

„prieel" met zijn gemakkelijke beeren-meubels. Men heeft hier, door groote vensters, een uitstekend uitzicht in de vaart-richting. Alle salons en zalen zijn gemakkelijk ingericht. Er is zooveel plaats, dat niets overladen is en iedereen dus rustig zijn beenen kan uitstrekken, zonder zijn buurman te hinderen!

Om al deze verrekken loopt het eigenlijke wandeldek. Het draagt zijn naam met eere, want het is niet minder dan 180 Meter lang. Bij goed weer stroomt de frissche, sterke zeelucht door de geopende vensters naar binnen. Bij slecht weer kan men deze vensters zonder moeite sluiten.

Door een breed trappenhuis komt men, over het hoofddek (hier vindt men bij den ingang van het trappenhuis nog een kleine salon, een kapperswinkel en het bureau van het schip) naar het tweede dek, hetwelk de cabines en de waschvertrekken bevat. De zestig cabines met wee bedden liggen bij elkaar. Men kan van hier gemakkelijk de groote waschzalen bereiken. Deze bezitten o.a. ook vier kap-tafels voor de dames. Voor de toeristen, die in groepen reizen, heeft men bijzondere waschzalen ingericht. Zij bezitten douches en zelfs bijzondere bekkens voor het nemen van voetbaden.

Het bootsdek zal zeker bij zonnig weer de geliefkoosde verblijfplaats der passagiers zijn. Hier kan men, goed ingepakt, in ligstoelen genieten van de heerlijke zeewind. Tevens bemerkt men hier hoe veilig de reis is, want op dit dek staan tien groote reddingsbootten. 72 andere reddingstoestellen, welke elk plaats voor 24 personen hebben, zijn aan de kanten opgestapeld. Bovendien zijn over het gansche schip niet minder dan 2176 zwemvesten verdeeld. Wie trouwens de gelegenheid heeft een blik te werpen op de zich op het bootsdek verheffende kommando-brug (de toegang is gewoonlijk verboden!) zal moeten vaststellen, dat al dit reddingsmateriaal slechts een gedeelte is van de veiligheidsmaatregelen. Hier, op de kommandobrug, bevindt zich de veiligheidscentrale. Van hieruit kunnen, door één enkele handbeweging, de schotten worden gesloten, waardoor het schip in zeven waterdichte afdeelingen kan worden verdeeld. Automatisch wordt alarm geslagen, wanneer ergens

op het schip brand uitbreekt. De meest moderne inrichtingen, om het schip in staat te stellen steeds zijn koers te bepalen, ontbreken natuurlijk evenmin.

Iedereen zal zich wel voelen op dit sierlijke schip, daar hier al het mogelijke gedaan is om den passagiers de reis zoo aangenaam en zoo veilig mogelijk te maken.

DE GIERIGE.

— Kruijer, hier heb je een stui-ver, geef mij een gobang terug!

GESPREK.

— Ik lees hier in de krant dat een man te Ohio alleen van uien leeft.

— Wel, in dat geval zal hij ook alleen moeten leven.

HET VOORNAAMSTE.

— O, kijk eens Otto, wat een prachtig vergezicht. Het mooiste van alles is, dat wij dit veertien dagen voor de vervelende Jansens kunnen bewonderen!

DE BABY CAR.

— Zeg, wat scheelt er aan?
— Mijn auto is door een fietser aangereiden.

PANORAMA

Weekblad bergambar dalem bahasa Blanda dan Melajoe.

Di bawah pimpinan
LIEM KOEN HIAN

Kantor:
STADHUISPLEIN 41

28 September 1935.

Taon IX no. 39.

Ka mana Italie kirim balatentaranja

MASSOWA, PELABOEAN PALING PANAS DI DALEM DOENIA.

Itoe perselisihan dengan Ethiopie membikin Italie tida poeto-es-poetoenja angkoetin balatentara ka Afrika Timoer. Boleh dibilang satiap hari ada berangkat satoe atawa lebih banjak kapal dari Genoa atawa laen-laen pelaboean Italiaan aken angkoet balatentara dan alat-paperangan jang bisa djadi aken digoenaken djoega di Afrika Timoer.

Itoe balatentara dan alat paperangan telah didaratken di Massowa, satoe pelaboean dari Erythrea, dimana marika telah ditempatkan boeat samentara waktoe aken kamoedian diangkoet lebih djae ka seblah daleman negri.

Prihal ini pelaboean satoe correspondent dari soerat kabar „Angriff” di Berlin telah mengasih satoe panoetoeran jang menarik hati. Kita koetib itoe seperti di bawah ini:

Setjara kabotoelan soeatoe tempo saja dapetken, saja berada di Erythrea, sekarang satoe negri jang terlarang. Terlarang, sebab selama boelan-boelan jang pengabisan pembesar-pembesar nianolak visa bagi orang-orang asing, teroetama journalisten asing, jang hendak menoe djoe ka itoe daerah. Ini tindakan-tindakan bisa dimengarti. Di itoe daerah persedia'an Italie aken berperang dengan Abessynie soeda berdjalan begitoe djae, hingga orang-orang jang tida di'ingin jang memang ada menpoenjai itoe tabeat soeka ngalougok-longok, tentoe sekali sebrapa bisa didjaoeken.

Selaennja Massowa, di Erythrea tida ada laen pelaboean jang ada itoe harga aken dinamaken pelaboean. Massowa ada satoe pelaboean kolonial ketjil, letaknja di satoe teloe jang tentrem, terkoe-roeng oleh sadjoembla besar poelo dan beting beting

karang jang meroepaken satoe perlindoengan sawadjaranja bagi itoe pelaboean. Tapi itoe poelo poelo dan beting beting karang ta'sanggoep kaminangkaken Massowa terhadep satoe serangan, jaitoe serangan siaarnja matahari jang loear biasa panas. Massowa memang terkenal sebagi pelaboean paling panas di dalem doenia. Lebih djae itoe teran mendjadi pangkalan bagi Italie poenja armada Laotan Merah dan India Ocean terdiri dari 15 kapal. Ini armada di bawah commando dari commandant Pardo, satoe officier laot jang menpoenjai banjak pangalaman. Flagship dari ini commandant adalah kruiser „Bari”. Anem kapal dari itoe armada berlaboe teroes di pelaboean, tentoe sekali bersiap aken bergerak disaban sa'at, jang salebihnja ronda di antara Erythrea dan Somaliland.

Ampir satiap hari dalem pelaboean ada sampe kapal-kapal panoempng — kabanjakan kapal-kapal besar jang biasa mangangkoet pelantjong-pelantjong jang bergoembira — penoeh dengan balatentara dan alat paperangan. Selaennja itoe, djoega ada digoenaken kapal kapal moewatan, demikian poen kapal-kapal tank pranti angkoet aer dan minjak. Kasoedahannja, di ini waktoe pelaboean itoe sanantiasa penoeh. Kapal kapal jang baroe dateng terpaksa berlaboe doeloe di loear pelaboean sebab tida ada harepan aken bisa dapet tempat di dalem. Di boelan jang laloe sadja tida koerang dari limapoeloe anem kapal telah bongkar moewatan di sitoe. Djika teroes demikian, maka tentoelah Masowa sigra aken mendjadi Italie poenja pelaboean paling rame sasoedanja Genoa. Ini boelan lebih banjak kapal poela aken sampe, sebab pasoeakan-pasoeakan jang

hendak dimobiliseer soeda berangkat dari Italie ka Erythrea.

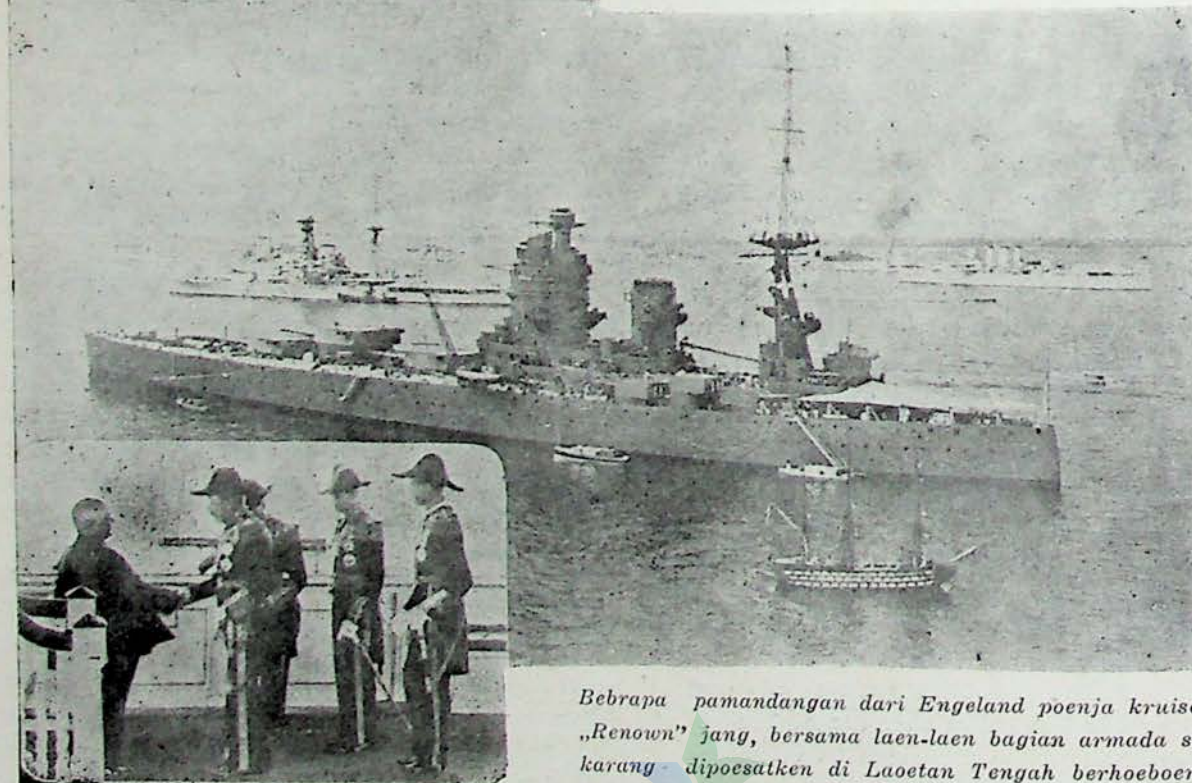
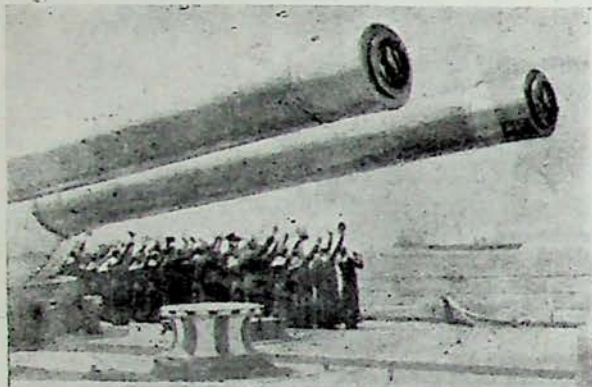
Tida heran djikaloe pembesar-pembesar pelaboean dan militair mendjadi sanget repot. Ketambahan lagi itoe pelaboean tida mempoenjai peralatan lengkap boeat tjokoepi kaperloeian ini waktoe. Kapal-kapal panjeret dan tjomprenng oepamanja tida ada, hingga kapal kapal jang maoe bongkar moewatan moesti bawa tjomprenng-tjomprenng sendiri. Ini praoe praoe tjomprenng berdiam teroes dalam pelaboean hingga begitoe pelaboean itoe djadi samingkin penoeh.

Siang hari malem orang tida brentinja repot. Orang orang Priboemi wara wiri mangangkoetin barang, soldadoe soldadoe pada toeroen dari kapal dan mererot-erot maliwati tempat kaloear dari itoe pelaboean dengan sakoedjoer badan penoeh keringet dan mengangkoet masing masing barang-

nja. Berbagi antaranja memake topi helm dan tjelana pendek seperti biasa dipake di negri panas, jang laen laen poela memake uniform Europa, malah ada djoega jang pake sweaters dari wol tebal. Pendeknja, masing masing tjoba tahan sabisanja itoe hawa panas. Banjak sekali rails kreta api, cement, kawat doeri, teer, pelor pelor, tractors, roempoeet kering, tepoeng, barang makanan, enz. ditoempoe di sasoeatoe tempat kosong dari itoe pelaboean. Siang dan malem vrachtauto roerat rerot tida brentinja aken angkoetin itoe barang barang ka pedaleman negri dengan bantoean satoe trein jang djalan di rails ketjil sampe di Asmara.

Tapi pakerdja'an ini kedjadian dengan lambat, sebab itoe balatentara tida bisa dipake goena angkoetin barang. Belon belon lakoeken itoe pakerdjaan, marika soeda kepajahan lantaran hawa loear biasa panas. Lebih djaoe marika poen ada mempoenjai pakerdja'an sendiri, oepamanja rawat koe da, kalde dan mobiel mobiel. Itoe mobiel mobiel dan dan motorfiets-motorfiets, jang ditoeoenken dari kapal, begitoe petihnja ditaro di pelaboean, lantas dibongkar, dipreksain, di'isihkan benzine dan minjak, laloe dikasih djalan menoedjoe ka pedaleman negri, boekannja soepaja terloepoet dari hawa panas, hanja teroetama boeat mengasih tempat pada jang laen-laen.

Orang orang Priboemi bakerdja lambat sekali. Roepanja marika tida begitoe soeka sama barang-barang besi atawa jang mirip pada itoe. Boeat bong-

Beberapa pemandangan dari Engeland poenja kruiser „Renown” jang, bersama laen-laen bagian armada sekarang dipoesatkan di Laoetan Tengah berhoehoeng dengan kagentingan Italie-Ethiopia.

kar bebrapa potong rails kreta api sadja dari satoe praoe tjompreg, pakerdja'an mana marika lakoe-ken sembari menjanji, iaorang perloe goenaken tempo sampe berdjarm-djarm lamanja. Kebanyakan antara marika dateng dari Yemen. Marika merasa bangga bahoea iaorang bisa pandang dirinja sebagai „rahajat Inggris” sebab marika dateng di Erythrea dengan membawa paspoort jang diteeken oleh konsul Inggris di Aden.

Orang orang Priboemi dari Erythrea sendiri tida soeka bakerdja. Marika lebih soeka berdiam sadja dalem marika poenja doesoen doesoen di pagoenengan. Iaorang tida biasa bakerdja berat dan lagian itoe hawa panas ada terlaloe panas boeat marika. Maka itoe, di Mossawa orang kakoe-rangan tenaga bakerdja. Ada mengagoemken jang sampe sebegitoe djaoe tida ada halangan apa-apa, apapoela djikaloe orang inget brapa banjak balatentara dan alat-paperangan telah dikirim dari tiap pelaboean di Italie satiap hari ka itoe satoe pelaboean jang ketjil.

Datengnja itoe sakean banjak balatentara Italiaan dengan lantastelah terbitken perobahan besar dalem itoe kota. Ini kota ketjil tadinja berarti, sepi dan tjoema mempoenjaj sanget sedikit pendoeoek Europa. Tapi sekarang keada'an mendjadi laen. Barang makanan mendjadi sanget lakoe. Sam-

penja itoe balatentara pasti membikin djoemblah pendoeoek djadi bertambah dan berbareng sama itoe, djoega kaperloean barang makanan djadi ter- lebih besar

Kasoedahannja dalem tempo bebrapa minggoe sedari itoe soldadoe-soldadoe moelai mendarat di Massowa, di dalem kota orang djadi kakoe-rangan barang makanan. Djoega minoeman dan roko djadi kakoe-rangan hingga orang iboek mentjari di sana-sini.

Ini ada satoe koetika baik bagi orang-orang Priboemi jang ada sedia itoe barang jang perloe dipake.

Marika djoeal itoe pada itoe orang orang Europeaan dengan harga loear biasa mahal; seringkali marika tida segan aken minta harga sampe lima kali lebih mahal dari biasanja. Lantaran tida ada jang laen, tentoe sdja orang terpaksa beli djoega, maka itoe orang-orang Priboemi boleh gosok-gosok tangan dengan senang.

Lebih djaoe di Massowa tida ada tempat manginep, katjoewali djikaloe di waktoe malem orang bisa berlaloe dari itoe tempat dan bermalem di loear kota. Orang orang jang tida bisa berboeat begitoe, seperti itoe soldadoe-soldadoe, terpaksa bermalem di itoe straat jang penoeh deboeh dan sanget panas.

Djoega bagi bangsa Askari jang dateng dari Tripoli, ini ada satoe tempo jang baik. Marika dateng ka Massowa dengan membawa iaorang poenja tetaboean dan dalem iaorang poenja pakean-pakean jang indah. Di sitoe iaorang kasih pertoendjoean dansa dan menjanji.

Itoe soldadoe - soldadoe Europeaan, jang pada berkoempoel di podjok-podjok straat dalem keada'an lelah, bersender pada tembok, mengawasin itoe pertoendjoean dngen tekagoem-kagoem. Samentara itoe marika merasa kepanasan dan keaoesan.....

VRIJWILLIGERS DARI EGYPT

— Menoeroet kabar sekarang soeda ada koerang lebih 4000 orang dari Egypte jang njataken bersedia madjoe sebagai voluntee aken membantoe Abessinia melawan Italie. Di sini kaliatan bebrapa orang Egypte lagi berkoempoel membitjaraken iaorang poenja toedjoean.

PANEN

SATOE TJERITA TENTANG PANGIDOEPEAN ORANG TANI DI TIONGKOK.

Karangannya Shen Yen Ping, salah satoe panolis
tjerita pendek Tionghoa jang termashoer, jang le-
bih terkenal dengan nama pedengannya, Mao Tun.

*Ini tjerita bermoela dimoewat dalem „Sun Pao
Monthly” dan „Best Original Stories” dalem bahasa
Tionghoa dan disalin ka dalem bahasa Inggris oleh
Chang Lui Ngau, B.A., LL.B, LITT.D, boeat „China
Press Weekly” dari mana kita telah koetio ini.*

(Samboengan Panorama No. 38).

Lu Fu-Ch'ing tepok poedikannya dan bilang:
„Soedara Ah San, tidakah kaeo insjaf bahoea ada
mendjadi kemaean dari kita poenja orang toea,
soedara-soedara lelaki dan prampoean, jang kita
lebih doeloe haroes dahar apa jang bisa didapet da-
lem doesoen dan roemah sendiri kamoedian ber-
sama-sama berangkat ka kota boeat dapetken tida
perdoeli beras bagaimana matjem sekalipoen dan
bagi rata itoe di antara kita? „Kemaeanja ra-
hajat,” begitoe kita poenja poedjonggo sering bi-
lang, „ada kemaeanja Thian”. Kita tida bisa
bantah maenja Thian, tidakah begitoe? Sekarang
akoe soeda briken segala katerangan jang perloe
pada kaeo-orang, entjek T'ung Pao dan soedara Ah
San. Dari itoe, soekalah kiranya djangan men-
dendem hati padakoe dan To To, hanja sebaliknja
mari, bangoen berdiri dan toeroet pada kita.”

„Omong kosong! Ini ada lebihan lagi dari
pembrontakan Taiping!” mamikir T'ung Pao jang
toea, tapi dengan tjerdik ia tida oetaraken itoe pi-
kiran.

Ia toendoeki kapala dan bilang pada dirinja
sendiri: „Hum, pergi ka kota! Orang kota dan
pembesar-pembesar aken koeboer kaeo idoepe-idoep
atawa tabas kaeo poenja kapala djikaloe kaeo bra-
ni pergi. Inilah ada bagiannya peroesoe-peroesoe
semasa akoe masih anak-anak, akoe masih inget
betoel itoe.”

Itoe orang-orang dari Yang Chia Ch'ao dengan
berisik kaloe ar dari itoe roemah goeboek dengan
dongdong itoe doea pendaringan beras, samentara
Ssu Ta-niang mangedjar dari belakang.

Dengen ramboet beriap-riap, pakean petjah
kalangkaboet dan mata merah lantaran aer-mata
ia-ini bertreak: „Ini ada antero beras jang kita
mempoenjai, dapet pindjem itoe dengan amat soe-
sah dan kaeo orang ambil itoe. Kaeo, djahanam-
djahanam, perampok-perampok! o, akoe harep

pe.nbesar-pembesar nanti tabas kaeo-orang semoea
poenja kapala!”

Tapi tida satoe manoesia ambil perdoeli pada-
nja.

Itoe doea pendaringan beras ditaro di tengah
itoe tanah padjemoeran padi dan satoe orang poe-
koel gembreg. Ssu Ta-niang goenaken itoe koe-
tika baik dan nerobos madjoe ka itoe pendaringan
pendaringan saolah-olah satoe boeroeng garoeda
menjamber korban.

„Djangan gelo, Ssu Ta-niang,” memperingeti
Liu Mei dengan soeara santer sembari dorong per-
gi padanja dari itoe pendaringan. „Kaeo aken di-
binasakan djikaloe kaeo maeo rintangken pada
itoe rombongan. Tidakah kaeo liat, malah kaeo
poenja mertoea-lelaki dan soeami sekalipoen tida
bisa berboeat apa-apa terhadep marika?”

Mendenger namanja diseboet, Ah San, jang
doedoek di tanah sebagai satoe patoeng, sakoenoeng
koenoeng djadi beringas.

Ia lompat bangoen dan lekas samperin istrinja
aken membri hiboeran dan tjegah Ssu Ta-niang
tjoba ambil poelang itoe beras.

„Tida ada goenanja, iboe dari Hsiao Pao, boe-
wat tjoba ambil kombali itoe beras. Marika tentoe
tida maeo paserah itoe dengan perbaik dan toean
Wu tida nanti maeo kasih pindjem lagi pada kita.
Djalan satoe-satoenja bagi kita adalah toeroet itoe
rombongan dan tanggoeng segala kasoedahannya,
tapi akoe merasa pasti, djikaloe langit roeboeh
boek an akoe dan kaeo sadja jang aken mendjadi
antjoer-leboer.”

Doea tempat masak dibawa ka itoe tanah pa-
djemoeran padi. T'ung Pao jang toea poenja orang
orang doesoen dan itoe orang-orang dari Yang
Chiao Ch'iao angkat itoe pendaringan-pendaringan
boeat bikin boeboer sebagai daharan pagi.

Sabegitoe lekas abis dahar, marika berangkat

dalem praoe-praoe ketjil jang soeda manoenggoe di itoe kali. Dalem satoe antara itoe praoe-praoe, Ah San kaliatan doedoek di seblahnja Hsiao Pao dan Ssu Ta-niang lagi bitjara dengan Liu Mei.

T'ung Pao jang toea bangoen dari tempat doedoeknja di itoe tempat pedjemoeran padi, saolaholah baroe sedar dari impihannja, dan lari di sapandjang tepi itoe soengei dari Timoer ka Barat.

Tapi tida satoe manoesia kaliatan di sitoe.

„He?! Apakah semoea orang toeroet dengan itoe rombongan?“ ia menanja pada diri sendiri.

Ia balik bertindak sapandjang itoe tepi soengei dari Barat ka Timoer dan dapet liat satoe orang mendatengin dari djoeroesan depan. Ini orang poenja tingkalakoe seperti saorang edan.

T'ung Pao jang toea doega itoe ada Huang „Hsioh Tze“ dan lantass kaokin. Bener djoega, itoe orang ada Huang dan ia-ini lantass menjaoet.

„Soedara T'ung Pao, bagaimana kaeo pikir tentang ini? Marika telah potong kaeo poenja ayam, binatang satoe-satoenja jang katinggalan dalem ini doesoen, dan poekoel padakoe lantaran kaeo tjoba toeloeng djiwanja itoe binatang!“

„Memboenoh dan makan kaeo poenja ayam, itoe belon sebrapa,“ kata T'ung Pao jang toea, jang goenaken ini kasempetan boeat toempahkan apa jang ia pikir. „Tandain moeloetkoe, perkara jang paling heibat aken dateng!“

Mendapet kenjata'an, bahoea di itoe sa'at Huang Hsioh Tze boekan ada kawan jang enak diadjak bitjara, maka ia berlaloe dan poelang ka roemahnja.

Bertentangan saina ramalannja, itoe malem antero doesoen telah kombali, boekan sadja dengan oetoe kapala, tapi masing-masing menggendong satoe karoeng ketjil terisih beras.

III

Kabaran tentang hasil jang didapet oleh To To dan kawan-kawannja sigra tersiar ka koeliling tempat.

Ini telah manjoeroeng orang-orang tani di laen² tempat aken berkoempoel rame-rame dan pergi ka kota jang paling deket aken „pindjem“ beras dengan perbaik atawa dengan paksa.

Bebrapa rombongan itoe tjoema terdiri dari tiga atawa ampat ratoes orang, toea-moeda, lelaki dan prampoean, laen-laen rombongan poela terdiri sampe sariboe orang atawa lebih.

Satoe rombongan begitoe, terdiri dari kira-kira tiga ratoes orang, telah menoedjoe ka satoe kota, letaknja kira anempoeloe li dari doesoennja T'ung Pao jang toea. Ini ada satoe kota beras dan mahmoer, letaknja di poesat perdagangan, di mana ada terdapat banjak waroeng beras, toko-toko, roemah-

TJILAKA

lampoe njang moe-rah itoe tida baik dan berbahaja.

lampoe njang baik itoe terang dan hemat, menjenangkan dan koeat, inilah:

PETROMAX

LINDETEVES-STOKVIS

roemah gade dan laen-laen poela, demikian poen satoe kantor politik.

Orang-orang politik tjoba boedjoe dengan aloes pada itoe orang² tani boeat pergi sadja aken tetapi itoe boedjoe telah mendjadi sia-sia. Saking terpaksa, itoe orang-orang politik telah tangkep banjak antara marika dan ambil laen-laen tindakan keras, sepertinja lepas tembakan ka oedara.

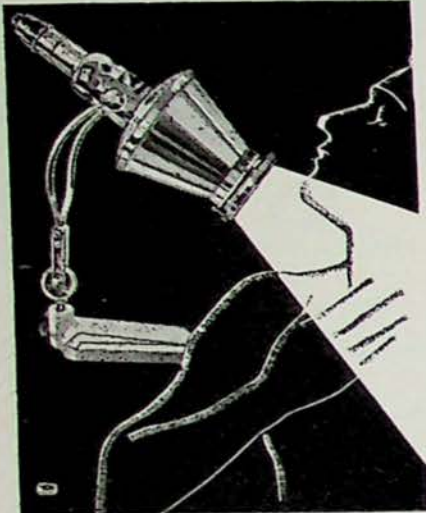
Mendenger itoe soera tembakan, itoe rombongan lari berseraboetan ka segala djoeroesan begitoe kentjang sabisanja. Dengan begitoe, keadaan di dalem kota mendjadi tentrem poela.

Tiga hari kamoedian itoe orang-orang balik kombali, ini kalih boekan dalem djoemblah ratoesan, hanja riboean. Ini ada satoe pengoendjoean bagaimana tjepet marika bakerdja dalem itoe tempo pendek aken koempoel lebih banjak kawan.

Marika tida sadja koeroeng itoe bagian, di mana kantor politik ada terletak, tapi djoega antero kota. Dengan tida brenti-brentinja marika telah bertreak-treak minta ditangkep, ditembak atawa dikasih makan.

Soepaja marika djadi berlaloe, orang-orang dari itoe tiap-tiap doesoen dibriken sadjoemblah beras dengan perdio boeat dibagi di antara iacrang

Sinar-sinar jang bertjahaja dari Sollux-lampen (Origineel Hanau)

ADA SATOE MATJEM OBAT JANG BAEK SEKALI oentoe segala matjam penjakit entjok dan pegel.

Ini sinar merah jang bertjahaja bisa meresep masoek sampe ka dalem badan, dan mempoenjai chasiat aken semboehken penjakit, hal mana tida nanti bisa terdjadi dengan sinar laen laen dengan tjara jang begitoe sampoerna.

SOLLUX-LAMP haroes ada di saban roemah tangga dan sasoeatoe orang tentoe mampoe beli itoe.

Tjobalah minta prospectus jang penoeh gambar dan keterangan-keterangan lebih djaoe pada Hoofdagente boeat Hindia Blanda.

N. V. Otto Pfeiffer Agentschappen

Batavia-Centrum.

Mintalah keterangan pada Toean poenja dokter

poenja sesama pendoedoek doesoen. Roemah-roemah gade moefakat boeat perkenanken orang-orang jang menggade barang manebes poela barang-barang itoe dengan zonder rente dan waroeng waroeng beras moefakat boeat kasih pindjem beras pada itoe orang-orang tani jang moesti dikembalikan seabis panen dari moesin rontok jang aken datang.

Ini tjonto jang dibriken oleh itoe kota jang terkoeroeng, telah ditoeroet oleh laen laen kota di dalem itoe district. Dengan adanja ini atoeran, maka T'ung Pao jang toea berserta koelawarganja bisa idoep sampe di achirnja boelan keanem menoeroet itoengan Imlek dengan dahar boeboer doea kalih sahari, dengan zonder mengoetang lebih banjak beras dari pada itoe t'ga-per-sapoeloe pikoel jang telah dirampas dan didahar oleh kawan-kawannja To To di itoe tempat padjemoeran padi.

Maski soeda datang moesinnja aken orang-orang tani bakerdja lagi di tanahnja, toch Ah San dan Ssu Ta-niang sekali-kali tida mengoendjoek

kagoembira'an boeat itoe.

T'ung Pao jang toea mendjadi koerang senang dan bilang: „Tempo akoe beroesia seperti koe, Ah San, akoe bakerdja keras di tanah pertanian. Pakerdja'an itoe mengasih hasil pada kita dan tjoema dengan bakerdja keras, akoe bisa koempoel kekajahan sendiri.”

„Di koe poenja djeman memang bener pakerdja'an tani mengasih hasil jang bagoes. Ajah,” menjaet Ssu Ta-niang, „tapi sekarang tida. Samingkin keras kita bakerdja di atas itoe tanah-tanah pertanian jang terkoetoek, samingkin ketil ada pendapatn hasil-boemi kita dan samingkin dalem kita aken tenggelem dalem oetang.”

„O, ja, ini membikin akoe inget pada perkara gemoek-tetaneman,” berkata T'ung Pao jang toea. „Gemoek matjem apa kita aken pake, dan di mana dan tjara bagaimana kita bisa dapetken itoe?”

„Kenapa tida tjoba itoe boengkoesan gemoek-tetaneman dari loear negri jang akoe beli taon jang laloe?” menanja Ah San.

„Gemoek-tetaneman asing dari loear negri!” berseroe itoe orang toea dengan moerkah sebab ia tida soeka pada segala apa jang baroe dan asing. „Itoe ada berbahaja bagi tetaneman, sama berbahajanja seperti madat bagi toeboeh manoesia. Tjoema bedahnja, madat membikin toeboehnja ia poenja korban-korban mendjadi lembek, sedeng itoe gemoek-tetaneman asing membikin tanah mendjadi keras. Tapi hasilnja toch ada sama sadja; orang jang isep madat dan sawah jang dipakeken itoe gemoek, doea-doea tida bergoera. Akoe telah dapet liat dan denger tjoekoer banjak tentang itoe gemoek-tetaneman asing, dan akoe menampik boewat goenaken itoe di akoe poenja sawah-sawah. Kita aken pake itoe gemoek-tetaneman jang terbikin dari katjang, boeat nembikin soeboer kita poenja tanah-tanah.”

„Baek sekali, Ajah”, menjaeot sang anak, tapi dari mana kita bisa dapet oewang boeat beli itoe gemoek-tetaneman dari katjang?

„Apakah kae pernah tjoba pindjem sedikit oewang atawa katjang pranti gemoek tetaneman, Ah San, kae pemales?” menanja itoe orang toea dengan sengit apalagi djikaloe ia inget bahoea marika lagi kakoerangan oewang. „Tida, kae tida pernah berboeat begitoe.”

„Sekarang akoe taoe kae bakal djadi bagaimana. Kae djadi pemales lantaran makanan gampang didapet.

„Tapi kae moesti katahoei, itoe tempo, di mana kae bisa pindjen beras degen perboek atawa degen paksa dari orang-orang kota dengan berame rame, sekarang soeda liwat.

„Kita moesti bakerdja dan bakerdja sagiatnja di kita poenja sawah sawah soepaja bisa dapet idoep. Apabila kita tida bakerdja dengan soenggoesoenggoe, satoe hal jang kae dan istrimoe tida berboeat, tjara bagaimana kita bisa harep aken dapet satoe panen jang bisa mengasih penghasilan tjoekoep goena kita poenja idoep selama anem boelan jang mendatengin?”

„Lebih djaoe, djangan loepa, kita ada memoenjai oetang tiga-per-sapoeloe pikoel beras. Sekalipoen itoe beras boekan kita sendiri jang dahar, toch itoe tentoe sekali tida maoe diperdoeliken oleh toean Wu, jang mengasih oetang pada kita dan jang tentoe sekali aken tagih itoe oetang sadjoemblah lima-per-sapoeloe pikoel sabegitoe lekas kita poenja panen soeda masoek dalem moesin rontok.”

„Ja, Ajah, apa jang kae bilang adi betoel,” manerangkan Ssu Ta-niang. „Kita poenja idoep se-

SABOEN AFRIDOL

Saboen mandi jang mengandoeng obat boeat dinegeri panas.

Bisa didapet dimana-mana dengan harga f 80 cent .

anteronja bergantoeng pada kita poenja pakerdjan di sawah sawah. Tapi tidakah kita semoea soeda bakerdja satengah mati selama itoe sakean banjak taon? Kita bakerdja sebagai koeda; koeda masi dapet makan, tapi kita tida.

„Tapi sebab kita moesti bakerdja, maka kita nanti bakerdja dan aken brenti mengangoer, jang mana tjoema bisa maroesak kita poenja soemanget dan mangilangkan kita poenja napsoc-bakerdja

„Samentara itoe, hareplah djangan bikin oetang baroe poela aken beli itoe katjang pranti gemoek-tetaneman. To To sering bilang: 'Satoe kalih beroetang, maka saorang tani aken terkoetok saemoer idoepnja'. Ini pembilangan ada harganja aken kita inget. Kae sendiri pada bebrapa saat berselang telah seboetken kita poenja oetang pada toean Wu dan kaliatannja merasa rada djengkel tentang itoe.”

Lantaran berkalih-kalih bitjaranja dibantah, T'ung Pao jang toea mendjadi goesar sekali. Ia gebrak medja, banting kaki, mangaoetok dengan hebat dan lantas pergi kaloe roemah.

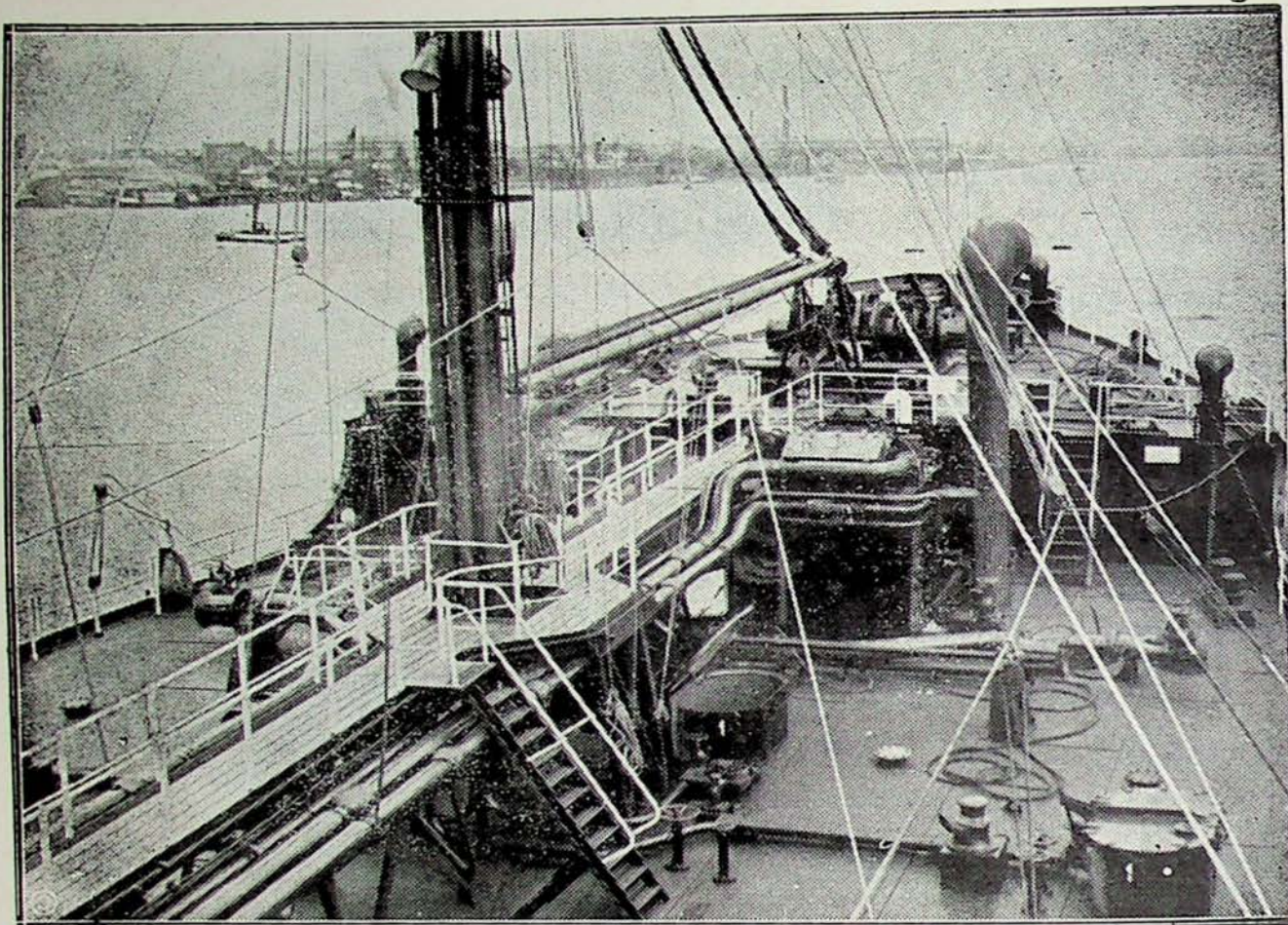
Kerna tida bisa djoempahkan ia poenja sobat rapet, Huang „Hsioh Tze”, pada siapa ia bisa toempahkan perasa'an hatinja, maka ia lantas toedjoeken tindakannja ka kota di mana Ssu Ta-niang poenja ajaah — Chang Ts'ai-fah — dan toean Chen jang terhormat ada tinggal.

Di roemahnja Chang dan Chen itoe orang tani toea telah toemplekin ia poenja koerang senang hati pada ia poenja anak-lelaki dan mantoe-prampoean. Di sitoe ia dapetken apa jang di'ingin, jaitoe sympathie dan satoe santapan jang ledzat.

Itoe malem ia manginep di kota. Besoknja pagi-pagi ia koendjoengken poela toean Chen.

Jang terseboet belakangan djoestroe baroe selesih mangisep madat dan hendak naek poela ka pembaringan aken poeles sabantaran. Dengan tida sabar ia dengerken omongannja T'ung Pao jang telah dateng di sitoe aken pindjem oewang soepaja bisa dibeli katjang pranti gemoek tetaneman.

„Akoe merasa manjesel jang ini waktoe akoe tida mempoenja oewang; tjoba akoe ada sedia oewang, tentoe dengan segala senang hati akoe soeka loeloesken perminta'anmoe,” begitoe toean Chen

Ini motor-tankschap „G.S. Walden” jang dibikin pada Droogdok-maatschappij di Rotterdam boeat rekeningnja Standard Oil Company sekarang soeda rampoeng. Di sini adalah gambarnja itoe kapal, koetika baroe kaloean dari pelaboean Rotterdam, oen toek bikin pertjoba'an perlawanan.

menampik dengan aloes. Tapi itoe orang tani toea maminta dan meratab dan sekali-kali tida mangoendjoek tanda bahoea ia sigra aken pergi.

Sasoedanja marika saling tarik-oerat sakean lama, jang achir-achir membikin sebal pada toean Chen jang sedeng mengantoe, ia-ini pangabisannja moefakat boeat adjak T'ung Pao jang toea pergi ka satoe waroeng boeat beli katjang pranti gemoek-tetaneman dengan oetang. Ini telah berhasil dan T'ung Pao jang toea poelang kombali dengan perasa'an girang.

Dipakeken itoe gemoek, itoe padi moeda di sawah-sawah telah toemboeh dengan tjepet dan samingkin lama perloe samingkin banjak aer soepaja ieroes bisa soeboer.

Apa tjilaka, lantaran moesin panas, itoe aer di dalem itoe soengei ke'jil mendjadi soeroet dan tida bisa disendok, katjoewali dengan itoe pekakas-roda jang digeraki oleh Ah San dengan kakinja.

Koetika liat Ah San mendjadi lelah, T'ung Pao jang toea tinggalkan laen-laen pakerdja'an di sawah dan gantiken anaknja itoe. Tapi sasoeda mangendjot bebrapa ratoes kalih, ia poen mendjadi

gaje.

„Dasaran soeda toea, djadi koerang ta'aga,” ia berkata sembari mangelan napas. Kerang mangoe'joer di sakoedjoer toesoennja jang dirasaken pada marentek.

Ssu Ta-niang lantass menjamperin boeat gantiken ia poenja mertoea-lelaki. Ia endjot itoe pekakas roda pranti mangedjek aer de'ngan ganti-oerganti sama soeaminja.

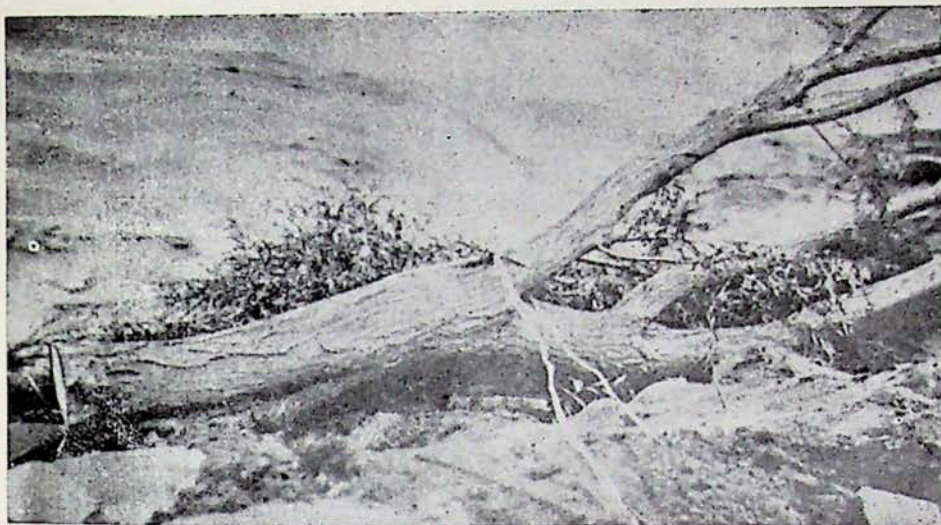
Moesin zomer ada sanget panas, hingga aer di dalem itoe soengei djadi samingkin soeroet. Samingkin soeroet adanja itoe aer, samingkin berat adanja pakerdja'an boeat sendok naek itoe.

Bantoean djadinja ada sanget perloe. Kabetoelan Lu Fu-Ch'ing dan ia poenja soedara prampoean, Liu Mei, tida ada pakerdja'an apa apa sebab marika soeda tida sewah lagi itoe tanah-tanah jang marika oesahaken selama sakean banjak taon.

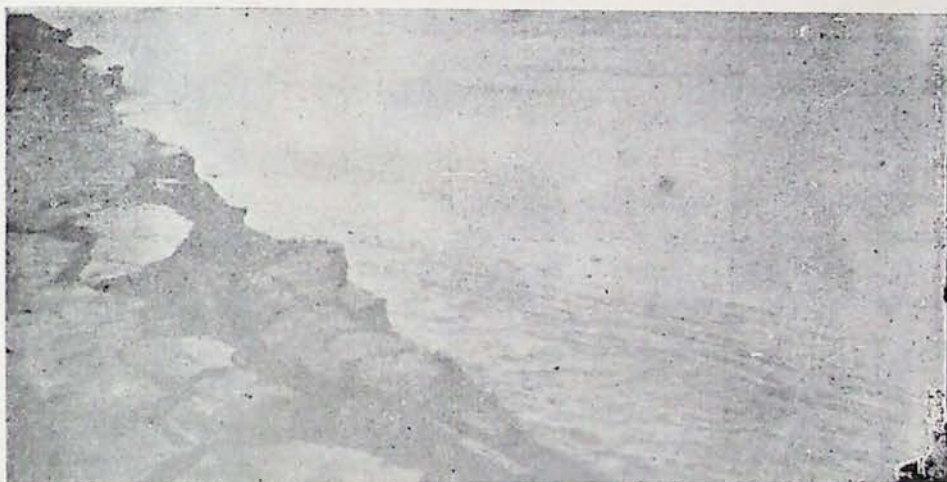
Atas perminta'an Ssu Ta-niang dan Ah San, marika berdoea telah diteg mangisah bantoean boeat gerakin itoe pekakas roda.

(Ada samboengannja).

Bandjir

Tiga fotos dari bintjana bandjir di Tiongkok. Seblah: Segala apa jang mengandung di tengah djalan tersapoeh roeboeh oleh aer bandjir. Satoe poehoen jang tertjaboet sama akarnja!

Aer jang mengalir dengan deras dan sapoeh apa jang dikatemoeken.

Pendoedoek - pendoedoek taso repot perkoeatin gili-gili.

PAMANDANGAN VOETBAL MINGGOEAN.

Dalem 1e klasse competitie dari V.B.O., U.M.S. telah bikin terprandjat kawan dan lawan dengan poekoel antjoer Oliveo 1—8, lagian dalem satoe uitwedstrijd. Orang taoe bahoea dalem competitie, Oliveo ada lawanan jang paling soesah ditelan oleh U.M.S. malah dalem ia poenja glorious time biroe-poetih selamanja kasandoeng sama pakoempoelannja Denkelaar.

Tida bisa disangkal, ini permoela'an baek nistjaja aken mengasih poela itoe kiperstjija'an pada orang-orangnja Kek Boo aken mangoenggoe datengnja laen-laen wedstrijden dengan hati tetep.

Di Deca Park Hercules telah trima kadatengannja S.V.B.B. Haroes dibilang bahoea kadoea tihak tida maoe saling mangala satoe sinu lan nizza pangabisannja marika moesti merasa poewas dengan dapetken masing masing satoe punt (1—1).

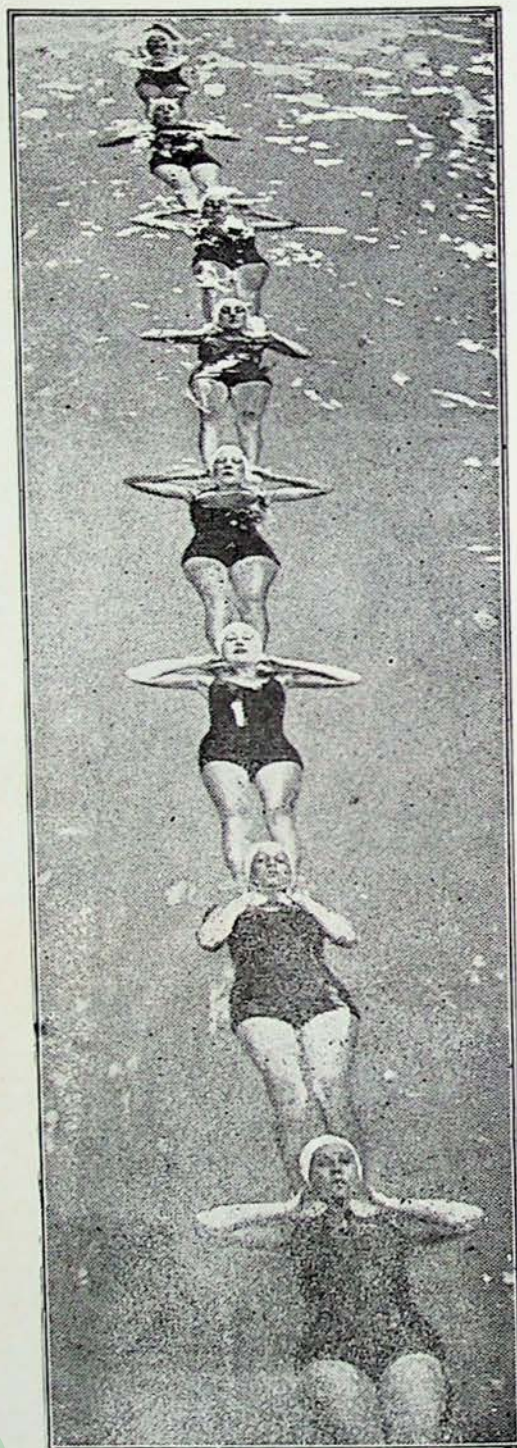
Samentara ini, competitie masi terlaloe siang aken meramalken apa-apa, tapi roepa-roepanja ada harepan jang djalannja 1e klasse competitie ini seizoen aken djadi menarik.

Dalem 2e klasse A, B.V.V. roepanja soeda ambil poatoesan pasti akea reoet saian salah satoe kadoedoekan paling atas, selikitnja djika tida bisa di paling atas sendiri. Di lapangan Dierenstein Assishaam 2, jang mendjadi toean roemah telah ditjoe koerin 4—6 oleh tjelana merah, satoe kasoelehan jang mengasih alesan bagi supporters B.V.V. boeat mendjadi poewas.

U.M.S. 3 poen telah berboeat pakerdja'an baek dengan tjoekoerin djoeroekoentji dari ini golongan, Oliveo 3 sama angka-angka besar (7—1).

Dalem golongan B T.N.H.-reserves perbaeki diri, Menghadepin S.V.J.A. 2, di lapangan Taman-sari marika telah reboet itoe kadoea punten dengan kamenangan 2—0.

Doea clubs jang manempati kadoedoekan paling bawah, jaitoe Vios 2 dan B.V.C. 2 telah „tarik oerat”, siapa jang lebih pantas mamegang lentera merah. Pangabisannja ternjata B.V.C. jang lebih berhak atas itoe kadoedoekan, kerna marika moesti manjerah kalah 2—1.

BERNANG. — Satoe stand jang soeker di dalem aer.

George Eyston, satoe toekang balap jang terkenal, soeda bikin satoe kreta race model baroe, dengen ini kreta ia harep bisa petjahken record dari Amerika. Itoe kreta didjalanken oleh satoe motor Rolls Royce 12 cylinder.

Dengen adanja kasoedahan-kasoedahan di atas, stnd competitie djadi ada seperti berikoet:

1e klasse:

	Maen	Menang	Serie	Kalah	Punt	Doelvoor	Doeltegen
U.M.S.	1	1	—	—	2	8	1
Vios	1	1	—	—	2	2	1
Hercules	1	—	1	—	1	1	1
S.V.B.B.	1	—	1	—	1	1	1
S.V.J.A.	1	—	1	—	1	3	3
T.N.H.	1	—	1	—	1	3	3
B.V.C.	1	—	—	1	0	1	2
Oliveo	1	—	—	1	0	1	8

2e klasse A:

S.V.B.B. 2	4	3	1	—	7	7	9
U.M.S. 3	4	3	—	1	6	17	8
B.V.V. 1	4	2	1	—	5	14	13
Sparta 1	3	1	2	—	4	9	6
Hercules 2	3	1	—	2	2	3	5
V.V.M. 1	1	—	—	1	0	1	2
Assihaam 2	3	1	—	2	0*)	6	10
Oliveo 3	4	—	—	4	0	5	18

*) Assihaam 2 potong 2 verliespunten.

2e klasse B:

T.N.H. 2	5	4	—	1	8	10	8
U.M.S. 2	3	3	—	—	6	9	2
S.V.J.A. 2	3	2	—	1	4	6	3
Assihaam 1	5	2	—	3	4	7	6
Oliveo 2	2	1	—	1	2	6	2
Vios 2	4	1	—	3	2	7	14
B.V.C. 2	3	—	—	3	0	1	11

Programma pertandingan boeat ini minggoe adalah:

1e klasse:

S.V.B.B. — T.N.H.
U.M.S. — B.V.C.
Vios — Hercules.

2e klasse A:

U.M.S. 3 — Assihaam 2
Sparta 1 — Oliveo 3
B.V.V. 1 — S.V.B.B. 2

2e klasse B:

Oliveo 2 — S.V.J.A. 2

SHIRLEY TEMPLE itoe bintang film tjilik, waktoe maoe berangkat ka Honolulu, di mana ia hendak liwatken iapoenja tempo vacantie.

Film

BAGIMANA SHIRLEY TEMPLE GOENAKEN OEWANGNJA.

Barangkali salah satoe actrice jang paling populair ini waktoe adalah Shirley Temple. Ia poenja gadih tiap minggoe berdjoemblah \$ 1250.— Kaloe orang itoeng satoe dollar = satoe roepiah sateengah ini berarti jang itoe film actrice tjilik satoe minggoe dapet f 1875.—

Dengen mendapat bajaran be-

gini banjak ia mendjadi anak sa toe - satoenja dalem hikajat film jang mendapat bajaran paling besar.

Aken tetapi ia tida diperkenan ken boeat hamboerken itoe djoemblah. Tiap minggoe ia tjoema boleh goenaken \$ 4.25 boeat belandja.

Bagimana ia goenaken itoe djoemblah?

Di sini kita toeroenken satoe lijst pendek: 15 cent boeat ijs-cream, 10 cent boeat nonton bioscoop, \$ 1.35 boeat beli anak-anakan, 25 cent boeat goela (mani-

san) \$ 1.50 ia masoeken dalem tjelengan dan 25 cent boeat oeroesan di zondag school. Jang 65 cent lagi ia goenaken boeat bell boekoe oentoe menggambar.

MARY PICKFORD KELOEARKEN FILM SENDIRI.

Tapi tjoema sebagai producer.

Seperti orang taoe Mary Pickford jang tersohor boleh dibilang sekarang hidoep bertjerei dari ia poenja soeami, Douglas Fairbanks. Bermoela ini soeami istri jang tjoekoe terkenal antara orang-orang jang soeka nonton pertoeendjoekan film, hingga tida perloe diterangkan lebih djaceh tentang dirinja di sini, mempoenjai satoe kongsi film. Tapi lantaran hidoep tida akcer dan lantaran marika kamoe dian berpisah, maka Doug membangoenken kongsi film sendiri.

Sekarang Mary Pickford bilang ia poenja niatan boeat bangoenken djoega satoe kongsi film. Aken tetapi ia sendiri tida toeroet moen tjoel dalem itoe film, sebab ia bilang pakerdjahan satoe producer ada tjoekcep berat, hingga tida bisa ditambah lagi sama koewadajiban dari satoe bintang film

TJOEMA ADA TEMPO 24 DJAM BOEAT HIDOEP.

Apa jang bintang - bintang film aken bikin.

Kaloe kaeo tjoema ada tempo 24 djam boeat hidoep, apa jang kaeo aken bikin? begitoelah orang menanja pada bintang-bintang film di Hollywood jang ternama.

William Powell bilang boleh dja di ia tida bisa lakoeken satoe apa tentang hal jang ia niat bikin.

„Aken tetapi”, ia tambaken, „kaloe saja di beri inget lebih doeloe, jang saja tjoema poenja tempo 24 djam lagi boeat hidoep, nistjaja saja aken oeroes doeloe saja poenja oeroesan dan liat jang saja soedah penoehin saja poenja koewadajiban.

„Sesoeah beresin itoe oeroesan saja aken mengaadken satoe perdjamoeran selamat berpisah dengan oendang saja poenja sobat-sobat jang paling kekel. Soedah tentoe sadja tida aken kasih taoe pada marika jang saja aken meninggalkan ini doenia, sebab saja tida maoe liat kasedihan selama saja poenja tempo jang pengabisan. Di itoe perdjamoeran aken di adaken moesik, kagoembirahan dan pembitjarahan tentang penganaman di waktue doeloe doeloe. Kira kira satengah djam kamoedian sebelum saja berangkat madi, saja aken djaga soepaja itoe tetamoe tetamoe semoeanja soedah berlaloe. Kamoedian saja aken doedoek depan perapian me-noenggoe datengnja kematian”.

Jeanette MacDonald.

Jeanette MacDonald bilang ada amat soeker boeat ambil poetoesan tentang apa jang ia bikin, ka-loe ia tjoema poenja tempo 24 djam lagi boeat idoep. Tapi satoe hal ada pasti, jaitoe ia aken tarik komba-li ia poenja antero oewang simpe-nan dari berbagi bagi bank.

„Saja aken bagi bagiken itoe an-tara saja poenja sanak familie dan tiap tiap orang jang saja ta-oe djoestroe perloe sama oewang. Kaloe soedah selese, saja aken am-bil pakean jang paling bagoes dan bikin diri saja sebrapa bisa tjan-tik dan poeter kajoen kota bersa-ma saja poenja toendangan Bob Ritchie”.

Clark Gable.

Clark Gable bilang, kaloe taoe ia tjoema poenja tempo 24 djam lagi boeat hidoep, ia aken tjoba boeat perlakoeken itoe hari seba-gimana hari biasa sadja. Ia ingin liwatken itoe hari di pegoenoe-ngan. Ia aken bangoen pagi pagi. Di itoe waktue ia rasa lebih baek ia berada sendirian. Betoel ba-rangkali ia aken merasa sanget se-dih boeat tinggalkan ia poenja so-bat sobat dan sanak familie. Se-pandjang itoe tempo ia aken ber-daja boeat liwatken waktoenja di

loear roemah, jaitoe dengan dja-lan djalan antara pepoehoenan dan boeat perhatikan keadahan di sekiternja. Di waktue sore ia aken pillh satoe boekoe jang me-narik hati dan liwatken itoe ma-lem, seperti djoega maleman bia-sa

Maureen O'Sullivan.

Maureen O.Sullivan bilang ia aken liwatken sebagian dari itoe waktue dengan menoelis soerat-soerat saja ia poenja sobat sobat dan familie. Sesoeah itoe ia aken kaloewar roemah, boeat rasaken kasegerannja sinar mata hari dan boeat memandang segala kaella-kan dari alam boeat pengabisan kali. Kaloe ia berada di Hollywood ia boleh djadi aken brangka de-ngen auto ka pesisir boeat liat om-bak jang bergoeloeng goeloeng, sembari lajangken pikiran

Jean Harlow

Jean Harlow sangsi tentang apa jang ia bikin. Ia bener tida takoe-t mati, tapi terang sekali ia tida aken bisa liwatken itoe hari seba-gimana hari biasa. Soedah tentoe sadja lebih doeloe ia aken berda-ja boeat bikin beres ia poenja oe-roesan. Kaloe ia kabetoelan ada di roemah, ia maoe maen golf ata-wa bernang. Kamoedian baroe oe-roes ia poenja oeroesan sehari-ha-ri. Seliwatnja, ia aken goetaken itoe waktue boeat bikin ia poenja iboe sebrapa bisa senang.

HOLLYWOOD DAPET BINTANG FILM TJILIK.

Satoe nona oemoer dela-pan taon.

Hollywood poenja bintang film

Bisa didapet dimana-mana dengan harga 70 cent.

tjilik jang paling blakang adalah Jane Withers, oemoer delapan ta-on. Ia ini toeroet ambil bagian da-tem film „Bright Eyes” di mana Shirley Temple pegang hoofdrol.

Dalem film terseboet Jane maen sebagai satoe anak jang nakal. Ia poenja permainan ada begitoe ba-goes hingga ia telah menarik per-hatian pembesar pembesar studio, jang sekarang ambil poetoesan boe-wat bikin satoe film, di mana ini nona tjilik aken pegang hoofdrol sendiri.

Ini film baroe aken diseboet „Ginger”.

Seperti djoega laen laen bin-tang film tjilik, begitoe poen Jane tida asing lagi dalem hal maen ko-medie. Ia moelai maen komedie sedari oemoer 2 taon. Pertama ka-li ia menangis sasenggoekan, tapi blakangan bisa maen bagoes.

Tatkala beroesia tiga taon ia moelai ambil bagian boeat menja-nji depan microphone dan berdan-sa. Tatkala ia sampe pada oemoer 5 taon, ia poenja ajah bawa ia ka Hollywood, dengan harepan boe-wat tjari pakerdjahan di salah sa-tot peroesahan film. Aken tetapi ini harepan tida djoega berhasil. Blakangan Jane ambil bagian da-lem satoe programma penjiaran radio dan ini menarik perhatian-nja orang - orang dari peroesa'an film. Kamoedian ia lantas dipa-kerdjaken boeat tiroe soearanja berbagi bagi machloek boeat gam-bar caricatuur. Ia pande sekali meniroe soeara apa sadja. Dalem satoe film ia bisa meniroe tida koe-rang dari ampat matjem soeara. Blakangan berbagi bagi studio moelai perhatikan padanja, begi-toelah ia lantas maen dalem „Kid Millions” „The Good Fairy,” „Its a Gift” dan „Handle with Care”. Sesoeah itoe baroe ia maen sama Shirley Temples.

Roepa-roepa

PANORAMA

HARGA ABONNEMENT

Boeat Indonesia 3 boelan ... f 2.50

Loear Indonesia 3 boelan ... f 4.—

TARIEF ADVERTENTIE:

Dikirim atas perminta'an.

Bureaux: Stadhuisplein 41

Tel. Nos. Bt. 1092 en 1739

KALOE MOBIEL KETJIL.

— Kenapa loe poenja mobiel begitoe ringsek?

— Kena katoebroek sepeda!

AKALNJA.

— Kenapa loe masoek kerdja 'gini laat?

— Kaloe kaga laat, 'gimana bisa overwerk?

ANTJEMAN KOSONG.

— Goea soeda antjem anak goea, kaloe dia kaga maoe robah tingkalakoenja, goea kaga bagi keehwee sama dia.

— Tapi, apa loe masi ada keehwee?

— Keehwee slh kaga ada, tapi anak goea kira masi ada.....

TIDA DOEDOEK.

Si medit (koetika liat toekang korsi mendatengin dengan bawa kartjis): Eh, goea mah kaga doedoek, tjoema waktoe goea liwat, goea kadjengkang dan kabetoelan djato doedoek di sini.....

DIA DJOEGA MAOE.

— Goea batja di koran, ada orang di salah satoe negri djaoe toekar mertoeanja sama mobiel.

— Wah, toekar-manoekar begitoe, goea djoega maoe!

PEDES.

Gadis: Ada satoe soera dari dalam dirikoe, jang bilang, akoe moesti djadi satoe zangeres pande.

Goeroe njanji: Tapi soera jang kaloe dari moeloetmoe bilang, kaeo tida bisa djadi zangeres jang betjoes!

DALEM PANGADILAN.

Hakim: Bagaimana kae mae sangkal? Orang soeda dapet kae poenja bekas tanda kaki jang moengil di bawah djendela.

Persakitan: Toean hakim boleh alem kaki saja moengil, tapi djanngan harep saja djadi ngakoeuh lantaran dialem.....

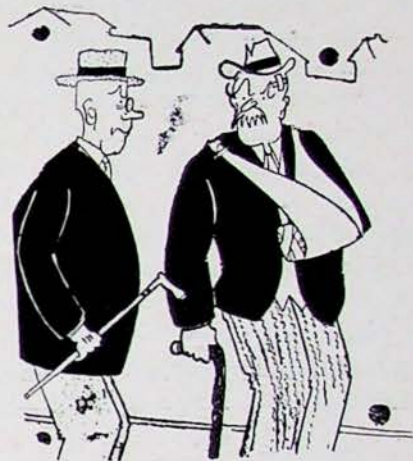
SI PELIT.

Si pelit (tempo oepahin koeli jang angkoetin barangnja): Ini goea kasih sagobang, kombali'in sapintjang.....

ABIS DILABRAK?

—Eh, eh, loe kenapa? ketoebroek mobiel? Hajo, goea anterin poelang!

— Banjak trima kasih! Goea djoestroe dari roemah, makanja djadi begini!

SATOE ROEPA.

— Si badjingan itoe telah bikin abis akoe poenja oewang, sedengan akoe kawin sama dia lantaran takoet oewangkoe digondol maling.....

SI DJOEDES.

Istri: Wadoeh! Boekan maen bagoes ini pamandangan alam! Jang paling bagoes, jaitoe kita blsa liat lebih doeloe dari tetangga kita, njonja Tok Kong!

WAH!

— Awas! Gigi ganti gigi, mata ganti mata!

— Eut, tahan doeloe, sobat! Gigi goea palseo dan mata goea tjemeh.....

Perasahan jang mati

Oleh: BO SIANG KAN.

Entjek Lon Tong ternyata telah berhasil dalam pakerdja'annja sebagai satoe rentenier. Ia sebagai toekang lepas oewang ada terkenal sangat bengis dan kedjem, brapa banjak orang jang ia soeda kasi masoek ka dalem pendjara lantaran maen komedie sama acceptatie jang telah diteeken.

Kaloe dalem marahnja, entjek Lon Tong tida sajang boewang oewangnja oentoeik bikin satoe kapoewasan, jaitoe bikin si korban mendjadi tjilaka.

Maskipoen entjek Lon Tong terkenal kedjem tjaranja melepas oewang, tapi tida oeroeng banjak langganannja. Marika jang berlanggan kapadannja disebabkan sama kabotoehan jang meliwatin wates, kaperloean jang sampe dipoentjaknja. Marika ridlah masoek dalem boei asal sadja bisa dapetken pindjeman.

Antaranja jang pindjem oewang pada entjek Lon Tong ada Ping Hwee di Gang Klenteng Kaliwangsa.

Ping Hwee ada satoe kaoem boeroeh, jang mempoenjai banjak anak.

Makanja Ping Hwee pindjem oewang sama entjek Lon Tong lantaran terpaksa, sebab pada waktoe bebrapa boelan jang laloe ia telah dilepas dari pakerdja'annja lantaran perhimatan. Sekarang ia soeda bisa bakerdja lagi dan bisa bajar dengan menjitjil sama oetangnja pada entjek Lon Tong.

Bebrapa boelan telah liwat dengan baik Ping Hwee bisa bajar njitjil sama oetangnja, sampe pada satoe hari ia moesti kaloe ar lagi dari kerdja'annja lantaran peroesahan di mana ia ada bakerdja telah ditoetoeop berhoeboeng dengan tida koeat tahan serangannja crisis jang heibat.

Kembali Ping Hwee nganggoer

Pada satoe hari entjek Lon Tong telah datengin roemahnja dan laloe kata: „Engko Ping Hwee bagaimana sih djandji-djandji sadja, abis kapan bisa bajar?”

Entjek Lon Tong oetjapken itoe perkata'an oleh kerna Ping Hwee soeda bebrapa kali ditagi, jaitoe liwat temponja, tida djoega bisa penoehken pembajarannja.

Ping Hwee ada saorang jang baik, ia tida ingin mempoenjai sangkoetan sama orang, kaloe memang ia ada poenjai boeat bajar. Tapi oleh kerna itoe waktoe Ping Hwee sedeng botauwlo maka apa boleh boeat ia tebelken moekanja boeat minta soepaja entjek Lon Tong soeka toenggoe sampe ia dapetken kerdja'an poela.

Entjek Lon Tong jang kedjem seperti diblang di atas, ia tida maoe menoenngoe sampe Ping Hwee dapetken kerdja'an, aken tetapi ia minta itoe orang bajar lantaa.

Boeat ia tida ada kasian sama sekali, kaloe itoe orang kerdja atawa tida kerdja, ia tida maoe ambil perdoeli, ia tjoema maoe oewangnja soepaja dibajar poelang berikoet rentenja jang besar.

Tatkala Ping Hwee mendapet tegoran demikian mendjadi mendongkol.

„Boekan begitoe, tjeek,” ia kata, „makanja owe belon bisa bajar boekannja kerna ada tida maoe dibajarin, tapi kerna tida ada, sebab owe soeda doea minggoe tida kerdja. Apa entjek tida bisa menoenngoe sampe owe mendapet kerdja'an, sebagaimana jang soeda-soeda owe toch penoehken pembajaran.”

„Betoel begitoe,” kata lagi entjek Lon Tong, „doeloean waktoe engko Ping Hwee tida kerdja ada pindjem owang sama owe, bilangnja kendati engko Ping Hwee tida kerdja bisa bajar. Sekarang engko Ping Hwee bilang lantaran tida bekerdja tida bisa bajar oetang, bagaimana sih bitjaranja seperti djoe-ga anak-anak.”

Ping Hwee akoehi iapoenja kasombongan doeloean, tapi mankanja ia kaloe arken itoe kasombongan boekannja kerna memang tabeatja ia sombong, tapi terpaksa oleh keada'an. Djadinja ia telah madjoeken itoe perminta'an dengan kasihken pengharepan baik pada entjek Lon Tong sekalipoen ia taoe blakangkali ia tida bisa bajar kaloe ia tida ada poenja kerdja.

Begitoelah itoe hari entjek Lon Tong marah besar pada Ping Hwee, tapi Ping Hwee jang bisa kendaliken napsoenja ia telah oendjoek kasabarannja. Ini boekannja membikin entjek Lon Tong mendjadi insjaf sama kasabarannja Ping Hwee aken tetapi ia semingkin mendongkol dan maki pada Ping Hwee.

Entjek Lon Tong ternyata tida bisa tahan dengan sikepnja Ping Hwee maoe maen liamken oetangnja, lantaran mana ia soeda adoeken itoe oetang kepada pengadilan, jang mana achirnja, Ping Hwee soeda bisa dimasoekken gyzeling.

Ping Hwee telah masoek dalem pendjara dengan tinggalken iapoenja istri dan lima anaknja jang masi pada ketjil.

Dengan masgoel Ping Hwee soeda masoek ka

dalem pendjara lantaran entjek Lon Tong poenja kakedjeman dan iapoenja pengaroeh oewang.

Istrinja Ping Hwee boeat tiga hari sadja teroes-meneroes soeka menepes aer matanja lantaran menginget sama nasibnja iapoenja soemi jang maling dan kakedjemannja entjek Lon Tong. Tapi sasoodanja liwat tiga hari, ia bisa hiboerken dirinja, lantaran ia menginget sama iapoenja lima anak jang moesti ia plihara.

Begitoelah atas perteloengannja bebrapa kenulannja istrinja Ping Hwee bisa djoega mendapat modal boeat dagang pisang goreng, jang ternjata dagangannja lakoe djoega dan bisa plihara sama lima anaknja jang masi pada ketjil.

Entjek Lon Tong taoe iapoenja kelakoean adu kliwatan dengan masoekin Ping Hwee ka dalem pendjara dalem mana itoe korban ada mempoenjai istri dan lima anak jang masi ketjil.

Itoe kakedjeman ia telah lakoeken boeat kasekean kalinja, aken tetapi laen-laen koroan tida begitoe mengenesken penghidoeannja sampe tinggalken istri dengan lima anaknja. Dari sebab itoe entjek Lon Tong soeka pikirken sama dirinja jang soeka berlakoe katerlaloean terhadap pada sesamannya.

Ternjata itoe kedjadian paling belakang, di mana Ping Hwee jang mendjadi korban telah mendjadi pikirannja entjek Lon Tong. Lantaran itoe goda'an entjek Lon Tong pada satoe hari telah rasaken kepalanja begitoe berat dan ia minta dikerikin oleh istrinja. Bener sadja entjek Lon Tong ada masoek angin, sebab seloeroeh badannja jang dikerik telah mendjadi merah dan hitam.

Maskipoen soeda dikerikin entjek Lon Tong rasaken kepalanja teroes mabok dan laloe tidoer dengan pesen pada istrinja soepaja orang tida ganggoe padanja sedeng tidoer.

Besokannja entjek Lon Tong liat dalem roemahnja banjak orang jang menangis, antaranja ia poenja istri. Ia poenja mertoewa poen ada berkoempoel di sitoe, anak-anaknja ketjil besar semoeanja menangis.

Ia mendjadi heran, apakah ia soeda mati mankanja itoe orang-orang telah tangisin padanja. Ia laloe menanja pada istrinja, aken tetapi itoe istri seperti jang tida mendenger diam sadja ditanja olehnja. Hal mana membikin ia semingkin heran.

Itoe waktoe ia rasaken kepalanja masi mabok dan ia tida koeat bangoen.

Samentara itoe iapoenja mertoewa telah melongok dan mengawasken pada paras mockanja begitoe roepa, jang membikin ia tambah heran.

„Wah tjilaka, kaloe begitoe betoel goea soeda mati mendadak,” begitoe entjek Lon Tong pikir dalem hatinja sendiri

Tida lama kamoedian ada peti mati dibawa masoek ka dalem, kombali telah membikin entjek Lon Tong tida abis mengarti, apa jang orang maoe berboeat terhadap pada dirinja. Itoe waktoe ia rasaken dirinja soeda diloe Karin pakean bagoes, jaitoe tjoe ma tinggal menoenngoe dimasoeken ka dalem peti mati sadja.

Tida lama kamodian bebrapa orang telah menjampērīn kapadanja dan laloe angkat ia masoeken dalem peti mati. Waktoe maoe di masoeken ternjata itoe peti mati ada kapendekan, salah satoe orang jang maoe masoeken Lon Tong ka dalem itoe peti telah berkata: „Wah, ini baba kepandjangan badannja hingga tida bisa masoek ka dalem peti.”

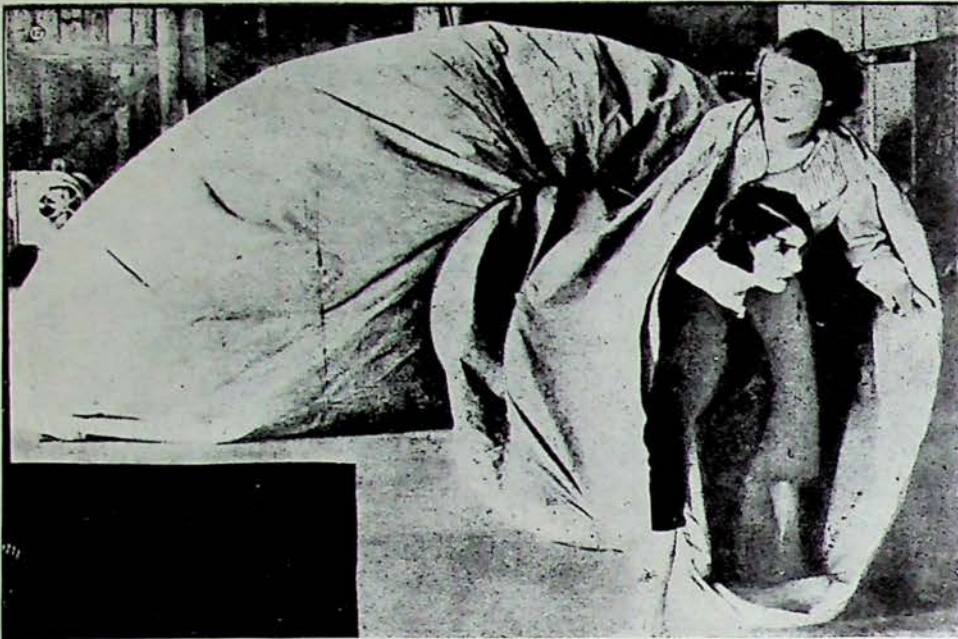
„Itoe tida terlaloe soesah,” entjek Lon Tong denger jang laennja menjaoet: „sebab dengan potong kakinja jang kapandjangan bisa ia dengan gampang di masoeken.”

Sasoodanja berkata begitoe itoe orang laloe ambil golok dan potong kakinja entjek Lon Tong. Ia soeda meremken matanja lantaran ngeri meliat kakinja di potong tapi heran ia tida berasa sakit.

Sabentar kamoedian itoe peti mati, dalem mana ada entjek Lon Tong, telah ditoetoepin dan dipakoe sebagaimana biasa. Entjek Lon Tong mendenger njata sekali soearanja paloe jang diketok mengenakan pakoe-pakoe dari itoe peti mati.

Aken tetapi sampe di itoe sa'at ia tinggal antepken sadja, sebab ia kepengin taoe bagaimana sateroesnja orang maoe berboeat kapadanja.

Tida lama kamoedian ia rasaken itoe peti di gotong, tangsan dari iapoenja istri dan anak-anak ada kadengeran rioeh sekali, jang membikin ia terlebih heran poela. Kenapa orang soeda perlakoeken dirinja begitoe roepa, sekarang ia berada di dalem peti mati dalem gelap goelita. Achirnja ia pertjaja bahoea dirinja betoel soeda mati.

*Berbagi negri lagi asik di-
dik rahajatnja bagimana moesti
lindoengken diri kaloe ada
serangan Gas. Di bebrapa negri
Europa diadaken satoe tempat
perlindoengan, terdiri dari
samatjem „kantong” besar,
di mana orang bisa lindoengken
diri dan santousa dari hawa gas
beratjoen. Dalem foto di atas
orang liat bagimana doea nona
hendak masoek atawa, kaloe ar
di itoe „kantong” dan di bawah
ada pemandangan di seblah dalem
dari kantong terseboet.*

Sasoedanja menoenngoe dengan kesel, achirnja ia merasa itoe peti ditoeroenken ka bawah dengan tambang. Ia mendenger bebrapa temennja ada angkak bitjara dan poedji-poedji djasa djasa jang soeka menoeleeng pada orang.

Itoe poedjian-poedjian jang dikaloearken oleh temen-temennja membikin ia heran, oleh kerna semasih hidoepnja ia tida dapek denger jang temen-temennja soeka poedji pada dirinja, masah sering ia dinasehatken dengan pedes, dan ditakoet-takoetin kaloe ia mati ia aken mendapek hoekoeman berat di acherat.

Memikir, bahoea dirinja bakal mendapek hoekoeman berat di acherat berhoeboeng dengan ia poenja kakedjeman mendjalanken pakerdja'an sebgaimana rentenier, maka ia soeda mendjadi keta-

koetan di dalem itoe peti mati.

Ia soeda bajangken, lidahnja bakal di keset oleh satoe setan dengan kepala kerbo, badanuja aken dirante dan ditjamboekin oleh setan jang berkepala babi dan dirinja aken digoreng hidoep-hidoep lantaran iapoenja kedjahatan jang ia soeda berboeat pada masah hidoepnja dalem doenia.

Entjek Lon Tong pikir, sabentar poela ia ake ketemoeken Giam Lo Ong (radja acherat) bagimana ia nanti bisa sangkal sama perboean-perboean-tannja, sebab memang djoega ia ada satoe orang jang kedjem, memoengoet rente besar dan tida mengenal kasian kapada langganannja, boekannja sedikit dalem pakerdja'annja ia sebagai rentenier telah mengambil korban.

Sekalipoen itoe waktoe ia belon sampe me iglia-

dep di depannja radja acherat, tapi ia soeda baw-
jangkan satoe setan dengan kepala babi jang ber-
tjaling kaliatan menoenngoein kepadanja, boeat
samboet iapoenja dateng aken kamoedian trima
hoekoeman.

Mengingat itoe semoea entjek Lon Tong djadi
bergidik dan ketakoetan.

„Tjilaka goea sekarang, pembalesan soeda sam-
pe, goea menjesel soeda melakoeken kakedjeman
dalem doenia sahingga goea moesti hadeppen hoe-
koeman berat di acherat.” begitoe enjek Lon Tong
berkata pada dirinja sendiri.

Sabentar kamoedian ia ada liat satoe setan
kepala kerbo dengan bawa golok mengkilap sedeng
seret satoe orang jang telandjang boelet dengan
berloemoeran darah, itoe orang meratap jang entjek
Lon Tong denger teges begini: „Ampoen, ampoen-
ken saja poenja diri, saja tida aken brani poela la-
koeken itoe kedjahatan. Saja tida aken kerdjaken
poela itoe pakerdja'an memoengoet rente dan ber-
lakoe kedjem pada sesamanja.”

„Kaoe soeda melakoeken kedjahatan dalem
doenia, selagi berada dalem doenia kaoe tida maoe
minta ampoen dan robah penghidoepan sebagi
orang abek-baek mentjari nafkah dengan djalan
halal dan tida kedjem. Sekarang kaoe soeda berada
di laen doenia maoe minta ampoen, oh tida bisa!”

Abisnja perkata'an jang dioetjapken oleh itoe
setan kepala kerbo, dibarengin dengan boenjinja
soeara tjamboek jang disabetken kena badannja
itoe orang jang soeda berloemoeran darah, kamoed-
ian itoe korban telah dikeset lidahnja dengan itoe
golok jang mengkilap.

Entjek Lon Tong meremken matanja meliat
itoe kedjadian ngeri.

Sabentar kamoedian ia denger soearanja tanah
djato menimpah pada peti dalem mana ia ada di-
toetoep.

Entjek Lon Tong boekan maen terkedjoetnja
maka dengan sakoeatnja tenaga ia laloe menen-
dang dengan kakinja jang koetoeng pada itoe peti
mati dan bertreak: „Goea masi belon mati! Goea
masi idoep! !

Sakoetika itoe djoega entjek Lon Tong telah

sedar dari tidoernja.

Ternjata entjek Lon Tong alamken itoe semoea
kedjadian tjoema dalem impian belaka. Ia soesoet
djidatnja jang mengeloearken keringet dingin, se-
loeroeh badannja poen mendjadi basah dengan ke-
ringet. Hal mana ada membawa effect baek sekali,
sebab entjek Lon Tong poenja kepala jang poejeng
tadi dengan mendadak sontak telah mendjadi sem-
boeh dan ia sekarang seger lagi sebagimana sedia-
kala, tjoema sadja pikirannja mendjadi bingoeng.

Jang ditendang olehnja ternjata boekannja pe-
ti mati dimaksoedken, aken tetapi selimoet jang
memboengkoes dirinja. Sebab ia ida enak badan,
maka istrinja laloe selimoetin rapat-rapat kapada-
nja

Treakannja dari entjek Lon Tong membikin
istrinja mendjadi kaget dan dari loear menjamperin
ka dalem Sasoeandja ditanja beroelang-oelang ba-
roe entjek Lon Tong toetoerken itoe pengalaman
jang ia dapetken dalem impiannja.

Istrinja telah tertawaken kapadanja.

Begitoealah sedari itoe waktue entjek Lon Tong
merasa ngeri boeat mendjalanken pakerdja'annja
poela sebagi rentenier jang kedjem, belakangan ia
telah robah penghidoepannja mendjadi satoe soe-
dagar di mana ia tjari hasil goena penghidoepannja
dengan bakerdja halal. Ia pikir dengan robahnja ia
poenja pakerdja'an dan hatinja mendjadi orang
baek, ia pertjaja nanti kapan ia mati mendapet
pengampoenan di noraka.

Samentara Ping Hwee poen dengan sigra djoe-
ga begitoe entjek Lon Tong sedar dari kakliroe-
anja telah dikasih kaloear dari dalem pendjara dan
dikasih oewang doea ratoes roepia, katanja sebagi
ganti karoegian ia masoek dalem pendjara. Samen-
tara itoe oetangnja dibikin loenas sama sekali.
Aken tetapi Ping Hwee sendiri tida mengarti de-
ngan kelakoeannja entjek Lon Tong jang mendjadi
berobah dalem tempo mendadak, sebab entjek Lon
Tong sendiri tida kasih taoe sebab-sebabnja. Tjoe-
ma ia bilang salah soeda perlakoeken ia tida baek
dengan tida mengingat kasian, bahoea Ping Hwee
itoe adamempoenjai istri serta lima anak.....

Ts'ui Ying - Ying *)

HIKAJAT PERTJINTA'AN TIONGHOA

Karangannja YUAN-CHEN.

Di djeman Chen-yüan dari ahala T'ang (taon Masehi 785-805) ada idoep saorang bangsawan dan terpladjar tinggi, Chang namanja. Ia-ini ada saorang jang berparas tjakep dan menoentoet pangidoepan senang. Dalem ia poenja segala tingkalakoe Chang telah memboektiken bahoea ia ada saorang jang selaloe ada oetamakan kepantasan. Apabila di dalem pesta-pesta ia poenja sobat-sobat, jang telah terdjato di bawah pangaroe aer kata-kata, loepaken dirinja sendiri dan telah oendjoek kalakoean-kalakoean jang koerang bagoes di pamandangan, adalah Chang sanantiasa tinggal kalm. Sampe dalem oesia 22 taon ia belon perna beroeroesan dengan kaoem lemah, satoe hal jang membikin heran pada orang-orang jang taoe itoe. Apabila ditanja sebabnjanja, Chang soeka djawab:

„T'eng Tu boekan ssoenggoehnja ada satoe orang jang meloeloe mengagoemken kaeilokan, ia hanja ada saorang jang soeka menoentoet pangidoepan penoeh kaplesiran. Akoe ada mamoejdjah pada kaeilokan tapi sampe sebegitoe djaoe belon perna ketemoei kaeilokan sedjati. Bolehtah akoe briken katrangan lebih djaoe? Apabila akoe djoempahkan satoe kaeilokan, tida perdoeli dalem kalangan apa, tida loepoet itoe aken menjangkrem hatikoe. Dari sini bisa didapet kanjata'an bahoea akoe boekan ada satoe ofang jang tida perdoeliken kaeilokan.”

Pada soeatoe hari Chang menoedjoe ka district P'u. Di seblah Timoer dari itoe district, kira-kira sapoeloe li lebih djaoenja, ada berdiri satoe roemah berhala Buddha dan roemah-pertapa'an P'u Chiu. Dalem itoe bio Chang telah manginep. Apamae pada soeatoe tempo, djanda dari familie Ts'ui, jang bersama koelawarganja lagi berada dalem perdjaulanan balik ka Ch'ang-An (iboe kota) telah liwat di P'u dan nginep di itoe bio. Ini djanda ada orang toeroenan she Cheng dan Chang poen ada satoe toeroenan djaoe dari itoe koelawarga. Dalem pembijtjara'an ternjata, itoe djanda ada tersangkoet i-ie atwa twa-ie (bibi) dengan Chang.

Di dalem itoe taon generaal Yun Hsien telah manoeoep mata di P'u. Lantaran orang sebawahhan dari ini generaal, Ting Wen-ya, telah bri perlakoeahan djelek sekali pada soldadoe-soldadoenja, maka

koetika generaal Yun maninggal doenia, soldadoe-soldadoe itoe soeda goenaken itoe koetika baek aken brontak dan lakoeken perampokan-perampokan di dalem kota. Djanda Ts'ui dan familienja merasa sanget ketakoetan. Marika ada membawa banjak oewang dan banjak barang berharga, begitoe poen sadoe djoemblah besar boedjang, maka bagimana djikaloe itoe kaoem peroesoe satronin itoe bio dan rampok pada marika? Tapi soekoer sekali Chang ada kenal baek pada pembesar-pemesar di itoe kota, maka ia lantas minta itoe pembesar-pembesar mengasih perlindoengan pada itoe djanda berserta koelawarganja. Dengan begitoe marika djadi terhinder dari segala kasoekeran sampe pada sapoeloe hari kamoedian satoe pembesar agoeng dari iboe-kota, Tu Ch'ueh telah dateng ka itoe tempat boeat ambil over kakoeasa'an militair di sitoe. Ini pembesar sigra soeda bisa perbaeki keamanan dan kaberesan hingga keada'an mendjadi serba tentrem poela.

Djanda Ts'ui merasa sanget bertrima kasih pada Chang, maka di dalem roewangan tengah dari itoe bio ia lantas adaken perdjamoean makan boeat kahormatannja itoe kaponakan. Dalem itoe perdjamoean, itoe djanda bersabda:

„Kaoe poenja bibi jang djanda, jang dengan tida pantes sekali telah dikasih lebih pandjang oemoer dari soeaminja, selagi bikin perdjaulanan sama kadoea anaknja mendadak soeda terserang kasoekeran besar lantaran hoeroehara jang diterbitken oleh itoe kawan soldadoe. Tentoe sekali kaoe poenja bibi ini tida aken bisa toeloeng dirinja sendiri dan dirinja ia poenja kadoea anak, tjoba tida kaoe soeda mengasih pertoeoelangan di waktoe jang betoel. Lantaran itoe, maka kaoe ternjata soeda manoeoeng djiwakoe, begitoe poen djiwanja akoe poenja anak lelaki jang masi ketjil dan anak-prampoean, jang mana soenggoeh ada satoe boedi besar sekali. Akoe nanti prentah soepaja kadoea anakkoe itoe oendjoek marika poenja hormat dan trima kasih padamoe sebagai satoe toean-panoeoeng dan sebagai soedara jang lebih toea.”

Bermoela ia titah ia poenja anak lelaki, Huanlang, satoe anak jang tjakep dan beroesia 10 taon, oendjoek hormat pada Chang. Kamoedian ia titah panggil anaknja prampoean berboeat begitoe djoe-ga, tapi jang dipanggil tida moentjoel, hanja soeroe kasih taoe bahoea ia lagi tida enak badan. Hal ini membikin itoe djanda mendjadi moerkah dan

*) Menoeroet salinan Inggris dari S.I. Hsiung dalem „People's Tribune”

manjomel: „Kaoe poenja koko Chang soeda toe-loeng djiwamoe. Tjoba tida ada ia, tentoe ini waktoe kaoe soeda mendjadi orang tawanan itoe kaoem peroesoe. Bagimana kaoe bisa manoelak boeat ketemoei padanja?” Berselang sedikit waktoe lagi, baroe itoe gadis moentjoel, tapi seperti orang ogahogahan, sebab ia poenja pakean kalangkaboet, ramboetnja riap-riapan dan romannja tida karoean. Sekalipoen demikian, toch ternjata ia ada satoe gadis jang sanget tjantik, hal mana sanget menarik hatinja Chang jang sesa'at djadi kemekmek. Kamoedian Chang bongkoki badan depan itoe gadis tapi si nona itoe doedoek di damping iboenja dan serfkit poen tida ambil perdoeli. Ia bengong sdja dan mengawasin ka kedjaoehan saolah-olah tida ada manoesia di sakiternja. Dalem itoe perdjamoean Chang saban-saban tjoba adjak bitjara padanja tapi ia tinggal toetoe moeloet. Kamoedian Chang menanja, brapa oesianja itoe siotjia, atas mana sang iboe boeroe-boeroe djawab: „Ia terlahir di boelan katoedjoe dari taon Chia-tzu (taon Masehi 784) dari keizer jang sekarang. Dalem taon Kengch'en (taon masehi 800) dari djeman Cheng-yuan ia aken tjoekoep beroesia 17”.

Seabisnja bersantap, Chang kaliatannja tida

bisa loepa pada itoe gadis dan roepanja seperti orang rindoe. Ia tjari soeatoe djalan hoeat oetaraken perasa'an hatinja pada itoe siotjia, tapi siasia sadja. Achir-achir ia ambil poetoesan aken minta perantara'annja boedjang Hung Niang, jalah baboemongmong dari Ts'ui siotjia. Pada ini boedjang Chang telah toetoeerken ia poenja perasa'an hati dengan mengharep soepaja Hung Niang nanti sampeken itoe pada siotjianja. Tapi mendadak itoe boedjang berbalik dan lari dengan tjepet saolah-olah orang kaget. Chang merasa manjesel jang ia telah berlakoe begitoe terboeroe napsoe. Koetika kabesokannja ketemoe poela pada Hung Niang, ia minta ma'af boeat itoe kelakoean. Tapi Hung Niang berkata: „Apa jang kongtjoe bilang padakoe, akoe tida brani sampeken pada siotjia, djoega akoe tida nanti tjerita pada siapa djoega. Tapi kongtjoe kenal semoea sanak-familie dari koelawarga Ts'ui, kenapa kongtjoe tida maoe atoer lamar pada siotjia soepaja bisa menikah?”

Chang djawab: „Sedari akoe masi didoekoeng sampa' begini besar, memang djoega akoe tida pernah lakoeken perboeatan jang tida patoet dan sannantiasa mangoetamakan kepantasan. Maski akoe ada manoeantoe pangidoepan senang, toch belon

Sri Ratoe Wilhelmina dan prinses Juliana, bersama-sama hertog van Atholl, koetika menonton atletiekdemonstraties di Crieff.

perna akoe ada merasa ketarik sama orang pram-poean. Tapi dalem perdjamoean kemaren, menda-dak akoe tida bisa tahan hatikoe. Apabila akoe djalan, akoe tida taoe di mana moest brenti, apa-bila akoe makan, akoe tida taoe apa jang dimakan. Akoe koeatir, djika begini sateroesnja, oesiakoe tida aken bisa sampe besok. Makanja djikaloe akoe a-toer perkawinan, tentoe paling sedikit aken makan tempo tiga boelan, sebab lebih doeloe moest tjari satoe tjomblang, madjoeken lamaran, liat pehdji, toekar tjintjin dan segala-galanja. Samentara itoe, boleh djadi akoe soeda mati djengkar! Bagimana koe pikir?"

Hung Niang menjaoet: „Ts'ui siotjia ada mem-poenjai perang jang bedjik, tapi djoega beradat keras. Sekalioen orang-orang jang ia indahken ti-da bran! kaloearken satoe perkata'an di hadepan-nja jang bisa bikin ia koerang senang hati, apalagi seperti akoe jang tjoema mendjadi satoe boedjang. Tapi siotjia ada pande karang-mangarang dan soe-ka manoelis sair. Tjobalah kongtjoe toelis satoe sair dalem mana kongtjoe oetaraken itoe rasia-hati, nanti akoe toeloeng bawa pada siotjia. Akoe pikir, laen djalan tida ada."

Chang mendjadi girang sekali dengan itoe na-sehat dan lantas toelis satoe sair jang ia trimaken pada Hung Niang. Itoe malem ini boedjang balik kombali dengan bawa sapotong kertas jang ia ka-sih pada Chang dan bilang, dari ia poenja siotjia. Atas itoe kertas ada tertoeelis satoe sair dengan kalimat „Terang boelan di maleman tanggal 15", dan boenjinja, tersalin setjara merdika, begini:

*„Dalem kamar Barat, di bawah sinarnja boelan poer-nama,
Dalem kesioeran sang angin, pintoe torpentang satenga,
Di atas tembok berpetah bajangannya boenga-boenga,
Manoenggoe kadatengannya Orang jang Ternama."*

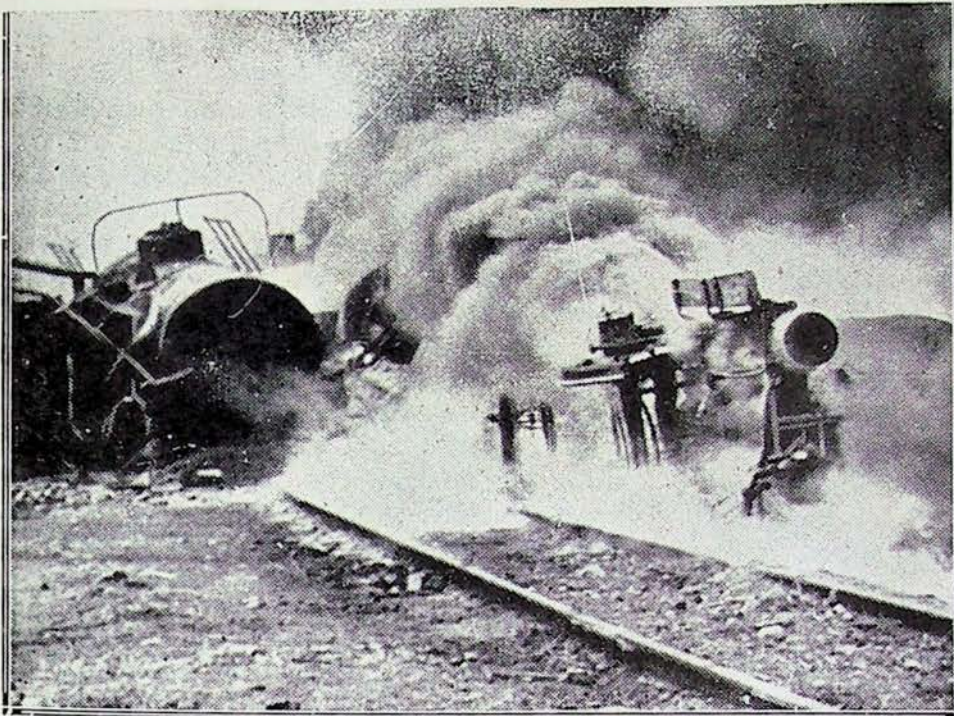
Chang dengan lantas tebak maksoednja itoe sair. Itoe malem ada malem tanggal 14 dari dalem kadoea. Deket tembok seblah Timoer, di mana koe-lawarga Ts'ui ada bertempat, ada berdiri satoe poehoen Hsien (apricot) jang bisa dipandjat aken lompatin tembok. Di maleman tanggal 15, Chang telah pandjat itoe poehoen, lompatin itoe tembok dan sampe di itoe kamar seblah Barat. Pintoe di sitoe ia dapetken separo terpentang dan koetika bertindak masoek, ia dapetken dalem itoe kamar Hung Niang lagi tidoer njenjak. Chang bangoenin padanja dan ini boedjang menanja dengan kaget: „Kenapa kongtjoe dateng di sini?"

„Itoe sair dari koe poenja siotjia," djawab Chang, „telah oendang akoe dateng di sini. Lekas kasih taoe padanja bahoea akoe telah dateng."

Hung Niang lantas berlaloe dan tida lama ka-moedian lantas kombali sembari membilang: „Ia dateng, ia dateng." Chang merasa girang dan berbareng terprandjat, tapi ia besar hati sebab ia poenja pertjoba'an soeda berhasil. Tapi sigra djoega ia merasa seperti kena digoejoer oleh aer dingin koe-tika Ts'ui siotjia dateng di sitoe dan perlakoeken ia dengan angkoe. Ini gadis bilang: „Koe poenja beedi, jaitoe bahoea koe soeda manoeloeng djiwa-nja kita poenja koelawarga, sasoenggoehnja ada besar sekali. Iboekoe telah pertjajaken kadoea anaknja padamoe, tapi kenapa koe soeda minta perantara'an satoe boedjang aken kirim sair tida pantes padakoe? Bermoea koe soeda oendjoek bahoea koe ada saorang jang terhormat dan so-pan-santoen dengan malindoengken kita dari ka-hina'an. Tapi belakangan koe sendiri menghina kita dengan tida brenti-brentinja mangoedak-ngoe-dak akoe. Apakah bedahnja itoe hina'an dari laen orang dan dari koe? Sabenernja akoe hendak bi-kin abis sadja ini perkara, tapi akoe anggep ada satoe dosa besar djikaloe akoe semboeniken laen orang poenja kadosahan. Tapi djikaloe akoe toe-toerken ini perkara pada iboe, maka akoe nanti aken berlakoe koerang bertrima kasih padamoe dan ini poen ada satoe kadosahan. Kapan akoe soeroe laen orang sampeken perkata'an apa-apa padamoe, akoe koeatir tida bisa oetaraken perasahan hatikoe jang bener. Maka itoe, akoe goenaken ini sair pen-dek sebab akoe ingin bitjara sendiri dengan koe, dan akoe taoe pasti koe tentoe aken dateng. Akoe sabenernja merasa maloe jang akoe telah ambil itoe djalan tida pantes. Tapi akoe tjoema hendak te-rangken, bahoea akoe ingin koe kendalikan diri-moe sendiri dan bawa tingkalakoe jang pantes."

Seabis oetjapken ini perkata'an-perkata'an, Ts'ui siotjia lantas berbalik dan pergi lagi. Sesa'at Chang djadi kemekmek dan tida bisa bitjara. Ka-moedian ia poen lantas berlaloe. Tapi bebrapa ma-lem kamoedian, selagi tidoer njenjak deket veran-dah, mendadak ia mendoesin. Ia liat Hung Niang mendatengin dengan kempit satoe sprej dan satoe bant! kapala. Ini boedjang bangoenin Chang dan bilang: „Ia dateng, ia dateng! Kenapa koe tidoer?" Laloe ia beresken itoe sprej, letaki itoe ban-tal, kamoedian pergi lagi.

Chang bangoen. Ia doedoek dan koetjak mata, sembari pikir, apakah ini boekan satoe impian? Ta-pi ternjata ia boekan mengimpin sebab tida ada bebrapa sa'at kamoedian Ts'ui siotjia telah dateng, dianter oleh Hung Niang. Ini gadis kaliatan ada begitoe pemaloean hingga saolah-olah ampir tida koeat bergerak. Di itoe sa'at ia kaliatannya ada loear biasa tjantik dan sanget bedah seperti di ma-leman tanggal 15 koetika ia semprot Chang dengan

Seblah: Toebroekan kreta api di Timisoel, Romenie. Bebrapa wagon minjak terbakar. Eawah: Sembari maen praoe sekalian nonton orang ado auto di Brookland (Engeland).

perkataan perkataan pedes. Chang ampir tida pertjaja, jang ini ada itoe nona djoega jang di itoe malem telah kata-katain padanja. Itoe sikap angkoe dan gagah tida terliat sama sekali. Itoe waktoe ada maleman tanggal 18. Sinarnja remboelan manerangkan saparo dari itoe pembaringan dan kaliatan bersinar sebagai kristal. Chang merasa seperti melajang-lajang dan seperti dapet koendjoengan dari satoe bidadari jang baroesan toeroen dari kajangan.....

Lotjeng bio telah beroenji dan menandahkan waktoe iadjar. Hung Niang mendesak soepaja siotjianja berangkat. Sembari pergi, dengan ditondjang oleh Hung Niang seperti waktoe datang, itoe siotjia menangis dengan pelahan. Di itoe antero malem ia tida oetjapken barang satoe perkataan. Chang bangoen dan mennja pada dirinja sendiri, apa itoe semoea boekannja impian? Tapi koetika matahari pentjairken sinarnja, ia dapet kanjata'an boekan sadja di iapoenja pakean masi manempel itoe baoh haroem dari Ts'ui siotjia, hanja djoega di atas bantal kapala masi kaliatan tanda basah tekas aer mata.

Sapoeloe hari telah liwat zonder ada kedjadian hal-hal jang penting. Pada soeatoe hari, selagi Chang manolis satoe sairan, terdiri dari tigapoeloe couplet, jang berkalimat „Pertemoean dengan Nona Tjantik”, Hung Niang telah datang. Ia kasih itoe sairan pada itoe boedjang aken ditrimaken pada Ts'ui siotjia. Sedari itoe waktoe, Chang sering datang ka itoe kamar seblah Barat dan kira satoe boelan marika telah liwatken sa'at² jang beroentoeng berdampingan satoe sama laen. Pada soeatoe waktoe Chang menanja, bagaimana Ts'ui hoedjin pikir tentang ini perkara atas mana Ts'ui siotjia djawab: „Iboe insaf, bahoea perkara soeda tida bisa dirobah, maka ia tida ada pikir tida baik.”

Tida lama poela Chang moesti berangkat ka Ch'ang-An. Sabelon berangkat, lebih doeloe ia telah briken katerangan pada Ts'ui siotjia. Ini gadis tida membikin kababatan, maski ia tida bisa semboeniken itoe perasa'an katjele dan doeka. Selama doea malem di moeka ia poenja berangkat, Chang tida bisa djoempahkan katjinta'annja, tapi bebrapa boelan berselang tatkala balik ka P'u, ia kombali manginep pada koelawarga Ts'ui. Sebagaimana soeda diterangkan di seblah atas, Ts'ui siotjia ada pande karang-mangarang dan ia poenja toelis-toelisan ada bagoes sekali dan bermaksoed dalem. Seringkali Chang batja karangannja dan tjoba tangkep maksoednja, tapi tida bisa, maka ia toelis laen laen karangan dan toendjoeki itoe pada Ts'ui siotjia dengan harepan, itoe gadis nanti balesin. Tapi Ts'ui siotjia tinggal diam sadja, malah ia belaga bodo maski sabetoelnja ia ada sanget pinter. Djarang

sekali ia ladenin Chang beroending dan sekalipoen ia poenja tjinta pada Cnang ada sanget besar, toch tida perna ia oetaraken itoe dengan perkataan-perkataan. Ia poenja roman sanantiasa manoendjoekin bahoea ia tida perna mengalamken doeka dan koerang senang hati, lebih djaoe paras-moekanja tida kasih kentara ia poenja perasa'an hati.

Pada soetoe malem, selagi Ts'ui siotjia maenken ia poenja pipe, tetaboehan itoe mangasih denger satoe lagoe jang bersifat sanget sedi dan mengharoeken. Chang mendengerin dengan kagoem dan kamoedian minta ia maen toeroes, tapi Ts'ui siotjia manoelak. Tida lama lagi Chang moesti pergi ka Barat aken toeroet dalem examen. Di satoe malem sabelon berangkat, Chang koendjoengken pada itoe siotjia, tapi ia tida ada kaloearken perkataan apa² boeat oetaraken perasa'an tjinta, hanja melinken tarik napas sadja. Ts'ui siotjia seperti dapet firasat, bahoea marika aken berpisa'an boeat selamanja. Dengan soeara iang empoe dan merdoe ia berkata:

„Lebih doeloe terpikat, kamoedian tersiasia, ja, itoelah memang maenja nasib. Acoe tida brani membentji koe lantaran itoe. Tapi djikaloe koe, soeda mamikat hatikoe, lantas amoi tindakan-tindakan sebagaimana patoetnja aken membikin beres ini perkara setjara jang lajik, maka itoe nistjaja aken berarti satoe kebaekan jang aseli. Djikaloe begitoe, maka kita poenja soempah, aken bersetia satoe sama laen sahingga mati, baroe bisa dipnoehken. Kenapakah koe moesti begitoe berdoeka di waktoe maoe berangkat? Koe sanget bersedih sedengan acoe tida taoe bagaimana moesti hiboerken koe. Koe perna bilang, bahoea acoe bisa maenken pipe satjara pande dan sedari itoe waktoe, lantaran maloe, acoe tida perna maen lagi boeat koe. Tapi, lantaran koe hendak pergi, maka djika koe ingin, acoe aken maenken itoe tetaboehan.”

Laloe ia ambil itoe tetaboehan dan kasih denger satoe lagoe jang terkenal. Soearanja itoe tetaboehan ada begitoe moeloek dan begitoe sedih kadngerannja, hingga sasoeatoe orang jang denger mendjadi terharoe. Mendadak Ts'ui siotjia brenti, dan tekap moekanja dengan kadoea tangan aken menangis sasenggoekan. Laloe ia pergi pada iboenja dan sedari itoe waktoe tida kaliatan poela. Kabesokannja Chang lantas berangkat.

Satoe taon kamoedian, koetika loeloes dari examen, Chang berdiam toeroes di iboe kota dan toelis satoe soerat pada Ts'ui siotjia dalem mana ia oetaraken perasahannja. Djawaban itoe gadis ada seperti berlikoet:

„Acoe soeda trima koe poenja soerat dalem mana koe telah oereiken koe poenja kesajangan

dan tjinta jang besar atas dirikoe. Akoe poenja perasa'an tjinta adalah satoe perasa'an sedih tertjam-poer dengan girang. Bersama soeratnae kaoe ada kirim satoe doos boengah-boengah bikinan dan satoe pak yantji. Akoe mengarti, itoe boengah-boengan adalah boeat mengniasken 'koe poenja ramboet dan itoe yantji goena merahken bibir, tapi di mana kaoe ada di tempat djaoe, maka goena siapakah akoe moesti membikin bagoes dirikoe? Samingkin akoe pandang kaoe poenja tandi-nata, samingkin besar adanja kainginankoe aken bertemoe dengan kaoe. Tapi achir achir akoe poenja kasedihan mendjadi bertambah besar. Satelah sekarang kaoe berniat boeat teroesken peladjaranmoe di iboe-kota, maka tentoe sekali kaoe berwadjab aken berdiam teroes di sitoe. Tapi akoe, saorang bodo, ditinggal sendirian begitoe djaoe! Inilah namanja nasib! Maka apalah akoe bisa bilang? Sedari moesin rontok jang baroe laloe akoe rasaken toeboehkoe tida seperti biasa, saolah-olah ada apa-apa jang akoe kailangan. Di antara itoe pergaoelan rame, akoe tjoba mangobrol dan tjoba bersenjoem, tapi apabila berada sendirian di waktoe malem, aer mata tida brentinja mengalir sepanjang pipikoe. Malah di waktoe tidoer akoe terganggu olea inpian-impian sedih, di mana akoe tangisken kita poenja perpisa'an. Sering dalem impian kita berkoempoe! lagi bersama-sama boeat satoe waktoe jang pendek, aken tetapi di waktoe tersedar akoe djadi bersedih poela. Rasanja, itoe tempo jang beroentoeng, di mana kita ada berdampingan satoe sama laen, soeda liwat lama sekali.

„Satoe taon telah liwat dengan tjepet sedari akoe bri slamet djalan padamoe, tapi rasakoe itoe seperti kedjadian kemaren. Cha'ng-An ada satoe kota rame di mana ada banjak keramehan jang menarik hati. Alangkah beroentoeng rasakoe, jang kaoe tida loepaken padakoe, saorang jang tida berharga! Boeat itoe kebaekan akoe tida bisa briken pembalesan apa-apa padamoe. Prihal itoe soempah jang kita soeda taro, tida satoe sa'at akoe loepaken itoe.

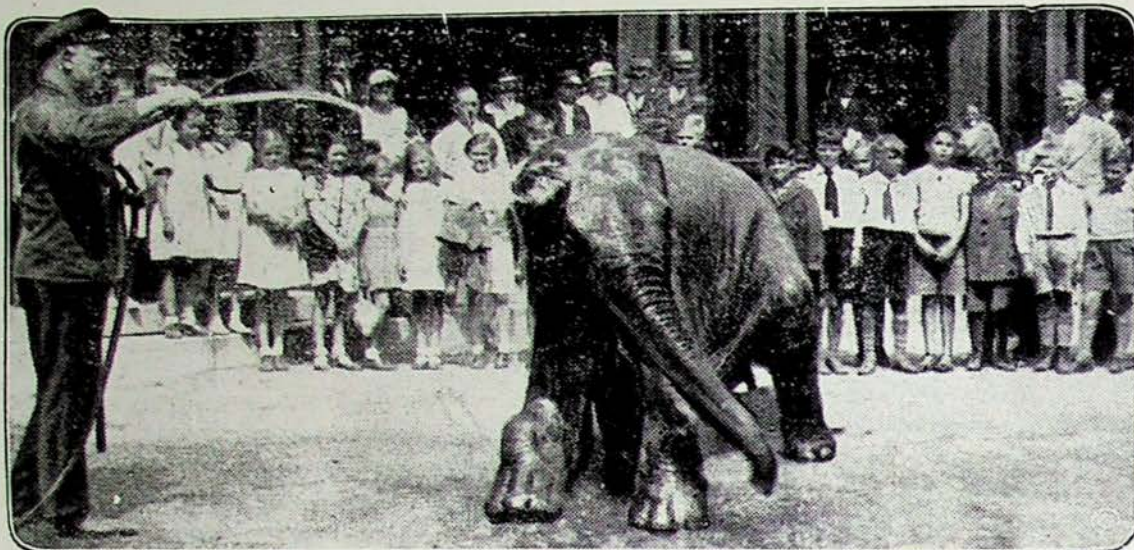
„Doeloe kita hermoela bertemoe satoe sama laen dalem satoe perdjamoean sebagai kaponakan. Terandjoer oleh akoe poenja boedjang prampoean, akoe telah briken kaoe akoe poenja tjinta, sebab akoe tida bisa kendalikan hatikoe. Dalem akoe poenja pikirn moeda jang gelo akoe anggep, akoe bisa pertjajaken dirikoe padamoe, dengan tida koeatir apa apa, boeat selama-lamanja. Tapi alangkah gelo adanja akoe, jang akoe telah mengharep aken bisa terangkep dengan kaoe, sedengan kita poenja perhoeboengan tida diachirken setjara jang pantas hingga tjoeama bisa memaloeken sadja. Terang sekali, akoe tida ada itoe harga aken merawati kaoe

poenja makan dan pake sebagai satoe istri jang sah. Akoe aken merasa herdoeka boeat ini sampe di akoe poenja sa'at jang paling achir. Boeat ini waktoe akoe hanja bisa mangelah napas sadja; memang djoega, apa akoe bisa bikin?

„Djikaloe, dalem kaoe poenja baik hati, kaoe telah berboeat sebagaimana jang telan di'inginken oleh akoe, saorang jang tida berharga, akoe nistjaja tida abisnja merasa bersoekoer padamoe, sekalipoen akoe soeda tida bernjawa lagi. Tapi sekalipoen kaoe, sebagai saorang jang berpikiran loewas, anggep ada tida pantas aken kita terangkep satoe sama laen dan pandang kita poenja soeupan boleh dilanggar, toch maski akoe poenja toelang-toelang soeda berarakan dan toeboekoe soeda antjoer, tida nanti akoe poenja tjinta padamoe mendjadi koerangan dan akoe poenja rocn nanti aken teroes ber-setia padamoe. Baik idoep moepoen mati, tjintakoe padamoe tida bisa berobah. Lebih akoe tida bisa terangken. Akoe sasenggoekan selagi akoe menoelis ini dan akoe tida sanggoep loekisken apa jang akoe kandoeng dalem perasa'ankoe. Hareplah kaoe soeka djaga baik keslametanmoe, orang jang ternama!

„Akoek kirim padamoe itoe tjintjin batoe giok jang akoe sering boeat maen semasa ketjil. Akoe harep kaoe soeka pake itoe. Giok itoe ada sembojan dari katagoenan dan kaselinan, tjintjin itoe adalah sembojan dari kakekelan. Leoh djaoe akoe kirim padamoe satoe klos benang soetra berwarna dan satoe panggilingan thez dari bamboe. Djikaloe kaoe maoe taksir harganja, maka barang-barang itoe tida berharga. Tapi akoe ingin kaoe tinggal aseli seperti itoe batoe giok dan kaoe poenja poetoesan aken tinggal kekel seperti itoe tjintjin jang tida ada samboengannja. Itoe trotolan-trotolan di itoe bamboe ada meroepaken akoe poenja aer mata, itoe benang soetra jang berlibet-libet di itoe klos ada seperti akoe poenja pikiran. Akoe gaeaken itoe barang barang boeat oendjoek akoe poenja perasa'an sedjati padamoe. Hatikoe sanantiasa ada berserta kaoe, maski akoe ada djaoe dan tida ada harepan aken bisa berdjoempah lagi. Tapi djikaloe kita berdoea berbareng menginget satoe sama laen dengan perasa'an sedi dan menjesel, maka di dalem soekma, kita ada berdampingan maski sabenernja kita terpisah djaoe. Djagalalah baik kaoe poenja keslametan, orang jang ternama! Angin di ini moesin semi ada keras, maka baik kaoe makan banjak soepaja peroet tida kosong. Ati-ati dalem segala perkata'an dan perboeatanmoe dan djanganlah pikiran akoe."

Chang toendjoeki ini soerat pada ia poenja bat-sobat jang rapat. Satoe antaranja, Yang Chü-Yüan, lantas toelis satoe sairani terdiri dari 4 baris,

*Binatang gadja seringkali merasa kapanasan. Di sini kita liat satoe gadja selagi dimandiken di Kebon Bina-
tang di Amsterdam dengan disaksikan oleh banjak anak-anak moerid sekolahan*

berkalimat „Ts'ui siotjia”, sedeng laen sobat, Yüan Chen dari Honan toelis anem baris sair aken samboeng Chang poenja sairan jang berkalimat „Per-temoean dengan Nona Tjantik”. Dengan memoikin terprandjat pada sobat'nja, Chang manerangken, ia telah ambil poetoesan aken bikin poetoesan pernoe-boengannja sama Ts'ui siotjia. Koetika ditanja se-
babnja, Chang manerangken:

„Kaloe maoe diambil saemoemnja, maka semoea orang jang dikoerniaken ketjantikan loear biasa oleh Thian, ada membawa apes bagi diri sendiri atawa bagi diri laen orang. Djikaloe ini nona moeda dari koelawarga Ts'ui menikah dengan saorang bangsawan dan hartawan, maka satoe dalem doca aken kedjadian: ia nistjaja aken membawa kasenangan atawa apes bagi koelawarga. Di djeman doeloe, keizer Hsin dari ahala Yin (1154-1135 sbelon taon Masehi) dan keizer Yu dari ahala Chou (781-771 sabelon Masehi), maski ada mendjadi keizer keizer jang berkoeasa besar sekali, telah dibikin tergoeling oleh orang prampoean jang mendjadi gara gara dari terbitnja pembontakan, hingga marika alamken kematian. Sampe di ini djeman marika poenja nasib masi diboeat boeah toetoer. Akoe poenja tenaga tida tjoekoep koeat boeat lawan itoe pangaroe-pangaroe djahat, maka itoe akoe tindes perasahan hatikoe.”

Satoe taon kamoedian Ts'ui siotjia menikah. Chang poen ambil laen gadis mendjadi istrinja. Koetika soeatoe tempo liwatin roemahnja itoe ka-

ponakan, Chang telah mampir dan minta perkenan pada soeaminja sang kaponakan prampoean itoe aken ketemoeken itoe bekas kekasih. Tapi sang njonja-moeda manoelek dengan keras hingga Chang mendjadi berdoeka sekali. Mendenger ini, boeroeboeroe itoe njonja-moeda toelis satoe sair dan kirim pada Chang dengan diam-diam. Sair itoe artinja kira-kira ada seperti berikoet:

*„Sedeng toeboeh soeda kocroesan dan ketjantikan dalem kamoensna'an,
Akoek lebih soeka teroes berdiam di pembaringan dalem kadoeka'an,
Boekantlah kerna takoet manoesia, maka akoe menampik satoe pertemoean,
Hanja kerna maloe sama kaeo jang bikin 'koe alamken ini kasedian.”*

Beberapa hari kamoedian, tatkala Chang hendak berangkat, kombali padanja ditrimaken satoe sair sebagai slamet berpisa:

*„Ditinggal dan disiasia, apa 'koe bisa kataken?
Akoek, jang doeloe kaeo perna tjintaken?
Moegah-moegah itoe kesajangan besar jang doeloe kaeo oendjoeken,
Pada prampoean jang sekarang kaeo tjinta, aken dikoerniaken.”*

Sedari itoe waktue Ts'ui siotjia tida kadengeran kabar-tjeritanja lagi.

HOE YONG TAN KIAM

(Samboengan Hoe Yong Kiam)

Menoeroet tjeritanja:

SI LING FUNG

Ditoetoerken oleh:

JE KADE

8

„Siapatah sabenernja itoe orang?“ Gin Pin menggrendeng dengan soeara pelahan. „Tadi sore kita loepa tania maka sekalian masoek sekarang, kita haroes tegesin padanja, soepaja kita tida gelap sama kita poenja penoeloeng.“

Goat Yong manggoet sambil njataken setoedjoe, ia toelak daon pintoe jang hanja dirapetken sadja, maka marika lantast bertindak masoek.

Itoe prampoean jang asik liamkeng, jang boekannja laen orang dari pada adanja Jauw Pah, Jauw Keng Hong jang kita kenal, djadi kaget meliat masoeknja marika. maka dengan tjepet ia berbangkit.

„Kenapa djiwie kouwnio balik lagi?“ tanja ia kamoedian. „Ini waktoe sesoenggoenia ada sanget berbahaja.“

„Sebab tadi kita loepa tanja indjin poenja nama,“ menjaolet Goat Yong dan Gin Pin dengan ampir berbareng, „maka sekarang kita balik poela ingin dapet taoe itoe.“

Jauw Keng Hong pandang moekanja Goat Yong sakoetika lamania, kamoedian ia bales mananja:

„Apa kouwnio boekan dari familie Sie dan orang toea ada Sie Pek-ban, Sie Djin Tat dari Kay-hong-hoe?“

Nona Sie terkodjoet boekan maen mendapet itoe pertanjanan jang tida dinjana, ia tegasin bahoea tjara bagaimana itoe nona bisa ketaboel ia poenja asal oesoet.

Boleh djadi kouwnio telah loepa itoe kedjadian doeloe, jang menimpah atas dirinja soeamikoe, Kouw Gie Im kerna itoe ada kedjadian jang telah berselang lama sekali,“ kata Jauw Keng Hong dengan katerangannja. „Soeamikoe itoe ada orang kelahiran Kay-hong-hoe djoega, jang lantaran telah dirembet oleh salah satoe kepala pendjahat. djadi moesti beroeroesan dengan wetnja negri. Tapi soekoer Sie Taydlin ada saorang jang berboedi, telah toeloeng soeamikoe kaloe dari kamar tahanan dan lepaskan dari djiretannja hoekoeman, hingga lapoenja sakit hati dan penasaran djadi terbales

impas. Lantaran demikian, di satoe sa'at jang senggang, akoe dan soeamikoe lantast koendjoengin roemah taydjin boeat hatoerken trima kasi hingga dengan begitoe akoe djadi kenal kouwnio. Maka koetika tadi akoe liat kouwnio di dalem itoe kamarisia dan hendak dibikin tjilaka oleh soedarakoe, dengan lantast, di loear taoenja akoe poenja engko itoe, akoe lepaskan kouwnio berdoea.....“

Tiba-tiba Goat Yong dibikin inget oleh itoe penoeteran, jang sabenernja ia soeda loepa sama sekali.

„Pantast kaloe begitoe,“ ahlinja ia kata. „Akoes oeda loepa.“

„Tapi, apatah jang kouwnio kahendakin sekarang?“ tanja Keng Hong kamoedian.

Goat Yong tida menjaolet, ia lirik kawannja bebrapa kali, siapa mengarti itoe tanda, maka ia laloe toetoerken maksoed kadatangannja dengan djelas.

„Maka kita hendak boenoh Jauw Pah,“ kamoedian Gin Pin tambahkan, „lantaran ia bantoe djoega kawan pendjahat, memeres atawa membikin tjilaka pada orang jang baek-baek. Maka itoe, kita pikir, boeat katentreman oemoem, kita haroes singkirken orang sematjem itoe.“

Sakoenjoeng-koenjoeng Jauw Keng Hong djatoken diri berloetoet di depannja itoe doea gadis, minta keampoenan boeat soedaranja.

„Akoes harep djiwie soeka pandang moekakoe jang hina dan ampoenken padanja,“ kata itoe njonja djanda dengan ratapannja, „lantaran toeroenan she Jauw tjoema tinggal itoe satoe lagi, hingga kaloe ia dibinasaken. ahilah toeroenankoe! Djoega, menoeroet akoe, Jauw Pah tida ada begitoe djahat seperti jang djiwie brangkali ada doega, kerna maka ia toeroet sadja maenja doel soedara Touw, adalah sebab ia dibawah prentah dan lagi tersangkoet sanak. Maka sekarang, sesoedanja doea soedara Touw binasa, akoe brani tanggoeng jang ia aken roba kelakoennja. Kaloe djiwie koerang pertjaja, akoes silahken bikin pertanjanan pada tetangga-tetangga kita, apa Jauw Pah ada begitoe

djahat seperti Touw-sie Tee-heng atawa tida?"

„Soedalah indjin djangan berlakoe begitoe,” kata Goat Yong sambil bangoenin itoe njonja djanda. „Baek akoe tida ganggoe soedaramoe, tapi indjin haroes nasehatken padanja, boeat sadjek sekarang, djangan melakoeken poela pakerdja'an jang tida halal, soepaja toeroenan she Jauw tida tertjemar selama-lamanja.”

Beroelang-oelang Keng Hong menjenggoepin sambil hatoerken trima kasi, selagi begitoe, satoe boedak prampoean jang kabetoelan liwat dan dapet denger soeara orang bitjara dalem itoe kamar, dengan sigra melongok dan dapet liat Gin Pin serta Goat Yong, jang hoenoes golok, asik hadepken Keng Hong jang sedeng berloetoet, hingga ia salah artiken bahoea itoe njonja djanda sedeng minta ampoen pada itoe doea gadis jang hendak boenoeh padanja. Maka itoe dengan sanget terorandjat ia boeroe-boeroe maboer dari sitoe, lari teroes ka kamarnja Pan-sie dan kasi taoe pada Jauw Pah prihal itoe.

Begitoe kaget Jauw Pah merasa itoe koetika, dengan tjepet ia memboeroe kaloear sambil sembat sebatang pedang dari dinding tembok. Orang-orang nja, jang memang selaloe berkoempoel di loear, ia sigra giring.

Di laen fihak selagi Goat Yong dan Gin Pin maoe berlaloe, sakoenoeng-koenioeng di sebla loear terdenger soeara tindakan kaki denger sarsat ri-

boet, hingga marika lantasi mengetahoei bahoea orang sedeng mendatengin. Itoe telah membikin djoega Keng Hong djadi poetjet, maka ia tjepet melongok dan ia dapetken Jauw Pah jang dateng, dengan mengepalai sadjoemblah besar orang-orang nja. Maka itoe ia tjepet gojang-gojang tangannja mengasi tanda soepaja itoe soedara djangan bertindak dengan sembarangan.

„Kaoe kenapatah, moay-moay?” tanja Jauw Pah dengan merasa heran. „Apatah bener ada doea orang jang hendak boenoeh kaoe?”

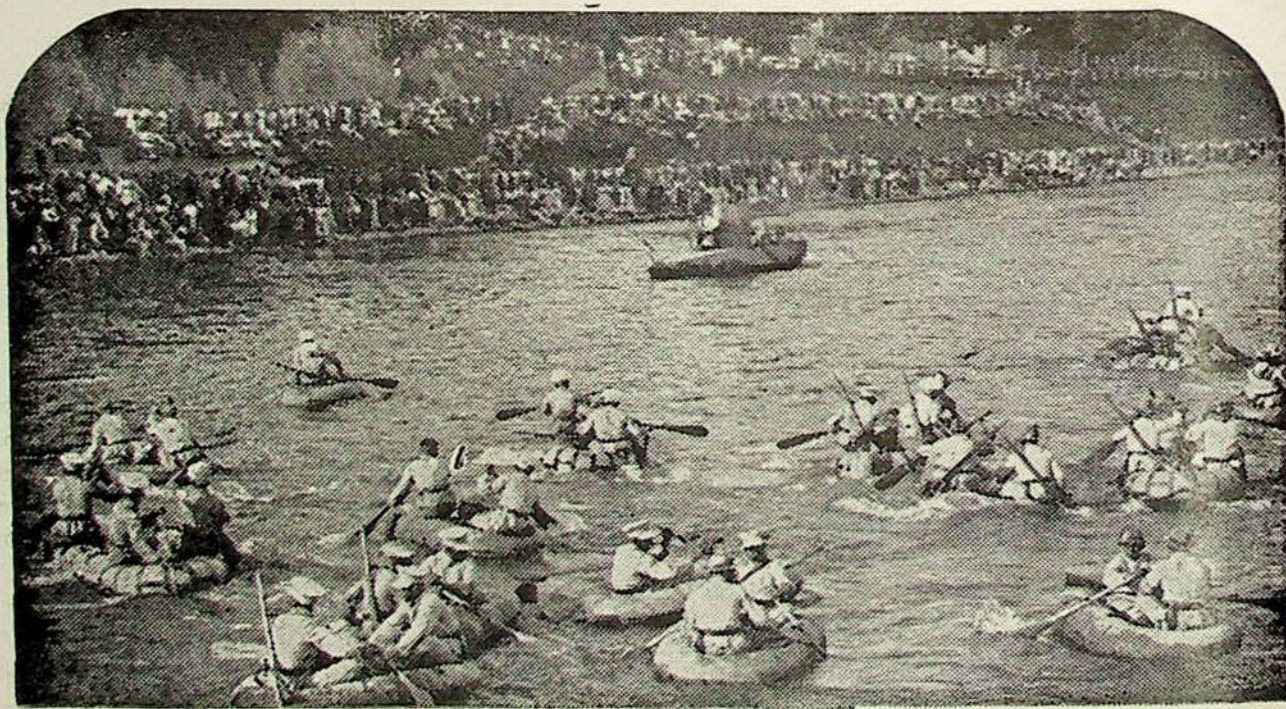
„Bener, tapi iaorang soeda pergi.”

„Ka mana perginja?”

Njonja djanda Jauw mendjoesta sambil menoenjoek ka soeatoe djoeroesan dengan sembarangan. Jauw Pah laloe kepalai boedak-boedak berlalo dari sitoe, mentjari ka laen tempat. Dengan begitoe mengasi koetika boeat Keng Hong masoek poela, prentah Goat Yong dan Gin Pin semboeni di belakang patoeng Boeddha, boeat menoenjoek sampe keada'an djadi soenji, baroe berlaloe, soepaja dengan begitoe tida nanti menerbitken hal-hal jang tida di'ingin.

Goat Yong dan Gin Pin jang meliat parasnja itoe njonja djanda ada begitoe roewa, seperti keta-koetan sanget, djadi merasa tida tega. Maka marika lantasi menoeoet, semboeni di itoe tempat jang dioendjoek.

(Ada samboengannja).

Sindiran atas perselisihan Italie-Ethiopia. Waktoe di Berlin diadaken satoe pesta sport, orang djoega pertoenjoekin sindiran atas itoe pertempoeran Italie-Ethiopia. Gambar ini mengoenjoek „serangan kapal-kapal perang Ethiopia terhadap armada Italie”. Seperti pembatja taoe Ethiopia sama sekali tida poenja kapal perang!